

Г О Д И Ш Е Н

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА

НА РЗИ ШУМЕН

2014 г.

През отчетната 2014 г. РЗИ Шумен работи по изпълнението на годишния план със стратегическа цел – Организиране и ефективно осъществяване на държавната здравна политика на територията на съответната област. Превръщане на профилактиката в задължителен елемент на всички нива. Засилване и повишаване ефективността на държавния здравен контрол. Повишаване качеството на медицинското обслужване на населението.

Във връзка с това се изпълняваха основни задачи свързани с:

- Провеждане на ефективен здравен контрол по прилагане на законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и за фактори на жизнената среда, надзора на заразните болести и опазване на общественото здраве.

- Извършване на независима, компетентна и прозрачна инспекционна дейност при спазване на утвърдени стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.

- Провеждане на системен, в съответствие със законодателството и препоръките на ЕС мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда, с оглед предотвратяване на възможните рискове за здравето на населението.

- Провеждане на лабораторни изследвания при спазване на процедурите, съгласно получената акредитация по БДС ISO 17 025 или БДС ISO 17 020.

- Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.

- Провеждане на систематичен контрол върху регистрацията на лечебните заведения.

- Планиране, организиране, ръководство и контрол на медицинската експертиза.

- Продължаване на дейностите по приети национални програми и политики за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност и др.) и факторите на риска в околната среда.

- Анализирание на регионално ниво на демографските показатели и здравето състояние на населението и търсене на зависимост между тях и факторите на жизнената среда и начина на живот с оглед разработване на регионални профилактични програми.

- Разширяване на инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.

- Провеждане на активен епидемиологичен надзор над заразните заболявания, ефективен контрол на протиепидемичния режим в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация. Провеждане на активен епидемиологичен надзор над СПИН, туберкулозата и сексуално предавани инфекции (СПИ). Активно

участие в съществуващите специализирани информационни мрежи за заразните заболявания в Европейския съюз и СЗО.

- Осъществяване на ефективна система за опазване на страната от внос на заразни болести, укрепване капацитета на звената за граничен здравен контрол и изпълнение на изискванията, залегнали в Международните здравни правила.

- Постигане на висок обхват при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на възискателността от страна на РЗИ по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане. Осигуряване на надеждно функционираща „хладилна верига“.

- Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с местните и регионални здравни структури, националните центрове, неправителствени организации и МЗ при изпълнение на дейностите по превенция и контрол на СПИН, туберкулоза и СПИ.

- Провеждане на системни дейности за подготовката и повишаването на квалификацията на кадрите от РЗИ.

- Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

- Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с другите регионални структури на държавната власт при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол, надзора на заразните болести и по профилактика на болестите и промоция на здраве.

- Изпълнение на дейности по национални програми и проекти за ограничаване влиянието върху здравето на поведенческите рискови фактори и факторите на жизнената среда.

- Анализирание на потребностите от човешки ресурси в областта на здравеопазването, планиране и координиране дейностите по провеждане на следдипломно обучение в системата на здравеопазването.

- Повишаване информираността на населението.

ОСНОВНИ ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

През отчетната 2014 година РЗИ Шумен осъществи профилактична и противоепидемична дейност и държавен здравен контрол на територията на Шуменска област, разположена в Североизточна България на площ 339,2 км.²

Областта се състои от 10 общини: гр. Шумен, гр. Нови пазар, гр. Велики Преслав, гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Върбица, гр. Каолиново, с. Никола Козлево, с. Хитрино и с. Венец.

Към 31.12.2013 г. населението на областта е 178061 души, живущи предимно в градовете – 62,63%, с лек превес на жените 51,08%. В сравнение с предходната година населението е намаляло с 675 души (0,4%). Съотношението по възрастови групи определя задълбочаване на регресивния тип възрастова структура. През 2013 г. в областта делът на децата до 14 г. (14,4%) е леко увеличен в сравнение с предходната година и е по-голям от този

за страната (13,8%) през същата година. Намалява дела на население от 15 до 49 години и се увеличава дела на населението над 50г.

Анализът на здравно-демографските показатели показва, че Област Шумен се характеризира с:

- Намаляване на населението; задълбочаващ се регресивен тип възрастова структура – намалява дялът на децата от 0-17 години (17,1%). Увеличаващият се относителен дял на лицата над 60 годишна възраст в общата възрастова структура (25,9%), макар с по-ниски стойности от тези за страната (33,7% за 2013 г.), задълбочава тенденцията на остаряване на населението в областта.

- Намаляват жените във фертилна възраст. През 2013 г. са родени повече деца (1781 живородени) в сравнение с предходната година (1777 живородени), като показателят **раждаемост** за областта е по-висок - 10,0 на 1000 население в сравнение с 2012 г. (9,9 на 1000 население).

Основните демографски показатели по последни данни са както следва:

- обща смъртност – 14,6‰ е по-ниска в сравнение с предходната година (15,6‰) за областта и е по-висока от тази за страната (14,4‰) за 2013 г.

- детска смъртност — 12,9‰ за 2013 г. е по-висока в сравнение с предходната година, но остава над средната за страната за същата година (7,3‰).

- раждаемост – 10,0 на 1000 население е по-висока от предходната година. Раждаемостта за страната през 2013 г. е 9,2‰.

- естествен прираст – естественият прираст в областта е отрицателен (-4,6) и е намалял в сравнение с предходната година. За страната през 2013 г. естественият прираст е -5,2.

Основни причини за умиранията са следните групи заболявания:

- болести на органите на кръвообращението – 898,4 на 100 000 население с относителен дял 61,4% – леко снижение;

- новообразуванията заемат второ място – 259,5 на 100 000 с относителен дял 17,7% - леко снижение;

- болести на дихателната система – 67,8 на 100 000 с относителен дял 4,6%;

- Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде – 62,2 на 100 000 с относителен дял 4,3%;

- Болести на ендокринната система, разстройство на храненето и на обмяната на веществата – 46,0 на 100 000 с относителен дял 3,1%.

В сравнение с показателите за страната, смъртността в област Шумен от Новообразувания, Болести на дихателната система, Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде, Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни и Болести на ендокринната система, разстройство на храненето и обмяната на веществата е по-висока, а от Болести на органите на кръвообращението причини е по-ниска.

Броят на **регистрираните заболявания** в амбулаториите на ЛЗ на област Шумен през 2013 г. – 321774 е по-голям от този през предходната година - 311 049.

В нозологичната структура на заболеваемостта през 2013 г. на първо място са Болести на дихателната система – 178,9‰, относителен дял – 24,3%, следвани от Болести на органите на кръвообращението – 95,3‰, относителен дял – 13,0%, Болести на пикочо-половата система – 73,5‰, относителен дял – 10,0%, Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини – 71,9‰, относителен дял – 9,8%, Някои инфекциозни и паразитни болести – 43,8 на 1000, относителен дял – 6,0%.

През 2013 г. броя на регистрираните с **активна туберкулоза** и на новозаболените е по-малък в сравнение с предходната година, като е намалена както болестността, така и заболеваемостта.

ЩАТНА ОСИГУРЕНОСТ КЪМ 31.12.2014 г.

	По щат	заети
По служебно правоотношение	53	51
С висше медицинско образование	36	34
От тях магистри	14	13
С висше немедицинско образование	16	16
От тях магистри	14	14
По трудово правоотношение	27	25
ОБЩО:	80	76

През 2014 г. РЗИ Шумен разполагаше с 80 щатни длъжности, при средна щатна и кадрова осигуреност на 10 000 души обслужвано население 4,49 длъжности. От щатните длъжности по служебно правоотношение са заети 51, което е 96%. По трудово правоотношение са заети 25 длъжности, което е 92%. Относителният дял на висшите медицински кадри е 25,5%, като от тях с придобита специалност са 84,6%.

ЩАТНА ОКОМПЛЕКТОВАНОСТ ПО ДИРЕКЦИИ:

Директор	1
Заместник директор	1
Главен секретар	1
Дирекция “Административно-правно и финансово стопанско обслужване	15
Дирекция „Медицински дейности”	13
Дирекция “Надзор на заразните болести”	22
Дирекция “Здравен контрол”	27
ОБЩО:	80

Щатната окомплектованост е утвърдена чрез щатни разписания от МЗ.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКТОРСКИЯ СЪВЕТ.

Заседанията се провеждат по предварително изготвен план. През отчетният период са проведени 5 заседания, като основни въпроси, засегнати на тях бяха обсъждане на предложения във връзка с писмо на МЗ за оптимизиране на контролните функции и повишаване на административния капацитет с оглед засилване ефективността на контрола в здравната система; запознаване с темите и обсъжданите проблеми на Национално съвещание с директорите на РЗИ; приемане на плана на РЗИ-Шумен за 2014 година; информация за приходите и разходите по бюджета на РЗИ – Шумен към 30.04.2014 година; обсъждане на предложение за структурни промени в РЗИ – Шумен, съгласно писмо изх. № 16-00-148/ 20.06.2014 г. на МЗ.

През отчетната година всеки петък редовно се провеждаха и седмичните оперативки, на които се поставяха текущи проблеми, спешни задачи за решаване, заявки за транспорт и консумативи. Директорите на дирекции предоставяха информация за изтеклата седмица и планираните задачи за следващата.

На всички директорски съвети и оперативки се водят протоколи. Въведена е система за следене сроковете за изпълнение на поставените задачи и решенията на директорските съвети.

ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на РЗИ Шумен се осъществява от Министерство на здравеопазването чрез месечна актуализация на лимитите по СЕБРА - трансфери (субсидии от МЗ).

Лимитите се определят на основа ЗДБ и реализираните собствени приходи от инспекцията.

При разходването на средствата строго се спазваха приоритетите, определени от МЗ, съгласно Закона за ДБ:

- заплати;
- осигуровки;
- други плащания
- медикаменти и биопродукти;
- консумативи за лабораториите
- горива за транспорт;
- други стопански разходи.

ПРИХОДИ И РАЗХОДИ КЪМ 31.12.2014 г.

I. Собствени приходи общо:	106 508 лв.
- Държавни такси	92 205 лв.
- продажба на имущество	543 лв.
- наеми	8160 лв.
- глоби – наказателни постановления	5600 лв.
II. Получени от МЗ субсидии	847 951 лв.
III. Разходи общо:	1 074 586 лв.
в т.ч. заплати и други възнаграждения	563 975 лв.
на персонала по трудови правоотношения	167 204 лв.
на персонала по служебно правоотношение	396 771 лв.
други възнаграждения за персонала	38 377 лв.

осигурителни вноски от работодателя	156 555 лв.
текуща издръжка	176 959 лв.
- от тях за храна	0 лв.
- медикаменти	10 304 лв.
- постелен инвентар и облекло	6 693 лв.
- материали	27 625 лв.
- вода, гориво, енергия	53 866 лв.
- разходи за външни услуги	54 001 лв.
- текущ ремонт	0 лв.
- командировки в страната	9 935 лв.
- разходи за застраховки	9 737 лв.
- данъци и такси	4 755 лв.
- лихви	43 лв.
Капиталови разходи	138 720 лв.
- основен ремонт ДМА	0 лв.
- транспортни средства	76 128 лв.
- компютри и хардуер	0 лв.
- програмни продукти	0 лв.
- оборудване машини и съоръжения	62 592 лв.

ТРАНСФЕРИ

Получени трансфери от МЗ (субсидии)	847 951 лв.
Предоставени трансфери от РЗИ на МЗ	107 172 лв.
- от държавни такси	92 205 лв.
- от наказателни постановления	5 600 лв.
- други	9 367 лв.
Получени от МЗ Целеви средства	0 лв.
за дейност 282 "ОМП"	1 417 лв.
за дейност 467 "Национални програми"	11 544 лв.
за дейност 468 „Международни програми“	2 997 лв.
ОП „Развитие на човешките ресурси“ по проект „Старт в администрацията“	4 398 лв.

През 2014 г. РЗИ реализира собствени приходи в размер на 106 508 лв. Приходите на РЗИ Шумен от такси за издадени документи по държавния здравен контрол през 2014 г. са в размер на 92 205 лв. и представляват 86,57% от общо отчетените приходи.

В структурата на текущите разходи, преобладаващ дял (70,62%) се пада на разходите за заплати и други възнаграждения. Разходите за издръжка представляват 16,5% от текущите разходи. През 2014 г. са усвоени 138 720 лв. капиталови разходи за закупуване на специален автомобил и апаратура.

МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ

ЩАТ

1. Директор на дирекция	1
1. Главен инспектор	6
2. Младши експерт	2
3. Главен специалист	3

4. Старши специалист

1

Всичко дирекция

13

КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ

1. Извършване на регистрация, пререгистрация и заличаване на лечебни заведения за извънболнична помощ, хосписи и на лечебната дейност по чл. 2а от Закона за лечебните заведения.

През 2014 г. са издадени 9 удостоверения за регистрация на лечебни заведения за извънболнична помощ и хосписи и 87 удостоверения за извършване на промени в регистрацията на лечебни заведения за извънболнична помощ. Издадени са 15 заповеди за заличаване на регистрацията на лечебни заведения за извънболнична помощ. Изпратени са 17 писма свързани с подадени заявления за регистрация. Издадени са 47 становища за недостатъчност по чл. 81 от Закона за лечебните заведения. Издадени са 38 удостоверения и справки за актуално състояние на извършената регистрация.

Дейностите по регистрация са извършвани при спазване на сроковете посочени в Закона за лечебните заведения.

2. Издаване на удостоверения за изпълнение на изискванията на наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения, правилника по чл. 28а, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за извършване на лечебна дейност от лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове.

През 2014 г. от дирекция „Медицински дейности” са извършени 8 проверки и са издадени 8 удостоверения за изпълнение изискванията на утвърдените медицински стандарти във връзка с подадени заявления за промяна на разрешението за осъществяване на лечебна дейност и 2 проверки по спазване изискванията на Наредба №49 от 18.10.2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешния ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи. Проверките са извършени и са издадени удостоверения на следните лечебни заведения:

- „МБАЛ - Шумен” АД гр. Шумен – определяне ниво на компетентност на отделение ушно-носно-гърлени болести;

- „МБАЛ - Шумен” АД гр. Шумен – определяне ниво на компетентност на отделение по нервни болести; разкриване на болнични легла към отделението по физикална и рехабилитационна медицина и пребазиране; пребазиране на отделенията по ревматология и трансфузионна хематология.

- „МБАЛ д-р Добри Беров” ЕООД гр. Нови пазар – определяне ниво на компетентност на отделенията по нервни болести и по образна диагностика;

- „МБАЛ д-р Добри Беров” ЕООД гр. Нови пазар – промяна в обстоятелствата на издаденото разрешение във връзка с клинично изпитване на лекарствени продукти;

- „КОЦ - Шумен” ЕООД гр. Шумен – издадени са 4 бр. удостоверения във връзка с промяна в обстоятелствата на разрешението за лечебна дейност, касаещи: ниво на компетентност на отделението по онкогинекология, разкриване на отделение по онкогастроентерология, разкриване на урологични легла към отделението по онкохирургия, разкриване на отделение по клинична патология, разкриване на отделение по образна диагностика, разкриване на клиника по лъчелечение.

3. Уведомяване на Изпълнителна агенция "Медицински одит" за случаи на нарушения на медицинските стандарти, констатирани при изпълнение на правомощията на РЗИ.

През 2014 г. са изпратени две уведомления до Изпълнителна агенция „Медицински одит”:

- Във връзка с починал пациент в „МБАЛ д-р Добри Беров” ЕООД гр. Нови пазар;

- Във връзка с неудовлетвореност на пациент от качеството на оказаната медицинска помощ в „КОЦ – Шумен” ЕООД.

4. Регистрация на лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве и контрол върху дейността им.

През 2014 г. е издадено 1 удостоверение за регистрация и е извършена 1 проверка на лица упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

5. Издаване на разрешения за съхранението и продажбата на лекарствени продукти от лекари, лекари по дентална медицина и фелдшери съгласно Наредба № 6 от 2001 г. за реда за получаване на разрешения за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и фелдшери и за лекарствените продукти, които могат да се съхраняват от лекари, стоматолози, фелдшери и медицински сестри (ДВ, бр. 11 от 2001 г.). Изменена наредба- Наредба №5 от 06.07.2011г. за условията и реда за получаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти.

В дирекция „Медицински дейности” се води се регистър на получените разрешения съгласно Наредба №5 от 06.07.2011 г. за условията и реда за получаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти.

Във връзка с водения регистър през 2014 г. няма издадени разрешения за съхраняване и продажба на лекарствени продукти на лекари и лекари по дентална медицина и не са издавани заповеди за прекратяване на разрешения за съхранение и продажба на лекарствени продукти.

6. Извършване на проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване на правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване, и участва в съвместни проверки с Изпълнителна агенция "Медицински одит".

Постъпилите през 2014 г. в дирекция „Медицински дейности” жалби и сигнали са 20 бр. До края на отчетния период всички постъпили жалби са

приключени, като 16 от тях са неоснователни, а 4 са пренасочени към други ведомства за решаване по компетентност. Във връзка с подадените жалби от служителите на дирекцията са извършени 17 проверки (14 в лечебни заведения, 2 в ТЕЛК и 1 проверка, при която служител на дирекцията взе участие при провеждането на съвместна проверка на РЗИ – Шумен за изясняване статута и дейността на обект, в който се „извършват масажи“. Във връзка с постъпилите жалби и сигнали от дирекция „Медицински дейности“ са изготвени и изпратени в законовия срок отговори до жалбоподателите и заинтересованите институции. След извършена проверка 4 от жалбите са изпратени по компетентност на други ведомства - 2 до Изпълнителна агенция „Медицински одит“, 1 до РЗОК – Шумен и 1 до Комисията за защита на потребителите.

7. Контрол на заявяването, разпределението и разхода на лекарствени продукти, заплащани със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването за лечение на заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване - контрол по лечението с еритропоетин.

Не са извършени проверки по Наредба № 34/25.11.2005 за реда за заплащане от републиканския бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

8. Изготвяне на актове за установяване на нарушения и наказателни постановления по чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането и предоставя информация за издадените наказателни постановления на Изпълнителната агенция по лекарствата.

За установяване на нарушения по чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането са извършени 8 проверки (на тримесечие) в Отделение по трансфузионна хематология на „МБАЛ-Шумен“ АД и ЦСМП-Шумен. За резултата от проверките са изготвени и изпратени 4 информации на ИАЛ. През отчетната 2014 г. не са констатирани нарушения в лечебните заведения във връзка с дейностите им по Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането.

9. Контрол върху дейността на лечебните и здравните заведения по осъществяването на метрологичен контрол върху медицинската техника и апаратура.

Извършени са 12 проверки за установяване спазването на изискванията на Наредбата за средствата за измервания, които подлежат на метрологичен контрол, от които 11 в АПМП-ИП, притежаващи оборудване по проект „Реформа в здравния сектор“ и 1 в АСМП-ИП.

10. Контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (складове, аптеки, дрогерии).

10.1. Систематичен здравен контрол на лекарствените продукти:

- извършени са 128 проверки по Наредба № 28 от 9.12.2008г. за устройството, реда и организацията на работа на аптеките и номенклатурата на лекарствените продукти;

10.2. Изготвяне на заключения за хигиенна оценка за откриване на аптеки, обекти за търговия на едро с лекарствени продукти и дрогерии. През

годината са извършени 8 проверки на аптеки и са издадени 8 хигиенни заключения.

РЗИ-Шумен води регистър на дрогерите.

11. Дейности, предвидени в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му:

11.1. Извършени са 34 проверки на търговци на едро и аптеки, притежаващи лицензия за търговия с наркотични вещества и 4 проверки в лечебните заведения, отчитащи специални рецептурни бланки за изписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества;

11.2. Предоставени са 903 кочана с рецептурни бланки за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества и 80 кочана специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества;

11.3. Извършени са 80 вписвания в регистъра на специални формуляри по чл. 13, ал. 4 от Наредба №21/12.10.2000 г. за изискванията към документацията и отчетността при извършване на дейности с наркотични вещества и техните препарати;

11.4. Приети са 143 протокола за отчитане на рецептурни бланки за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества и 408 протокола за отчитане на специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества;

11.5. Приетите през 2014 г. отчети за движението на наркотичните вещества са 136, а изготвените от инспектора по наркотични вещества отчети за движението на наркотичните вещества – 4 (на тримесечие);

През 2014 г. не са извършвани съвместни проверки с МВР и ДАНС.

12. Водене на регистър на лекарите и лекарите по дентална медицина, които предписват лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от приложения № 2 и 3 на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите -

Регистърът се води от инспектора по наркотични вещества. През 2014 г. няма постъпили заявления за вписвания в регистъра.

Инспекторът по Наркотични вещества е участвал в работна среща с инспекторите по наркотични вещества, организирана от дирекция „Лекарствени продукти, медицински изделия и наркотични вещества” към Министерство на здравеопазването и в 2 заседания на Съвета по наркотични вещества към Община Шумен.

13. Изготвяне на планове, организиране и контрол на дейностите по медицинското осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи:

13.1. Изготвен е списък на потенциално опасните обекти в област Шумен;

13.2. Извършени са 8 проверки в лечебни заведения на организацията на медицинското осигуряване на населението при кризи в мирно и военно време;

13.3. Оказана е методическа помощ на специалистите по отбранително мобилизационна подготовка при изготвяне на планове за работа във военно време на 10 лечебни заведения;

13.4. Директорът на РЗИ – Шумен е участвал в 6 заседания на Постоянната областна комисия за бедствия, аварии и катастрофи;

13.5. Проведени са 2 методически сбора със специалистите по ОМП по теми, отнасящи се до гражданското планиране при кризи;

13.6. Проведено е 1 заседание на Регионалния съвет по медицинско осигуряване при БАК;

13.7. Изготвени са 2 доклада за Областния съвет за сигурност за медицинското осигуряване на населението при БАК;

13.8. Изготвен е план за дейността на РЗИ по организацията на медицинското осигуряване при кризи;

13.9. Други дейности, свързани с осигуряването на населението при бедствия, аварии и катастрофи:

- изготвен План за медицинското осигуряване на населението при тежки зимни условия, включващ:

- разчет за болнично настаняване на болни на хемодиализа, родилки и тежко болни в случай на бедствена ситуация;

- списък на бременни жени от област Шумен с вероятен термин на раждане в периода 01.11.2014 г.-15.04.2015 г.;

- списък на пациентите на хемодиализа от област Шумен;

- списък на общопрактикуващите лекари от област Шумен.

- предоставен на МЗ актуализиран план за работа при бедствия в частта снегонавявания, при изготвянето на който е предвиден пълния обем мероприятия за работа при усложнена зимна обстановка;

- извършено е актуализиране на телефонния регистър на здравните и лечебни заведения от област Шумен и е предоставен на МЗ във връзка с поддържането на постоянна готовност на МЗ за реакция при кризи, бедствия, аварии и катастрофи;

- изготвени 2 доклада до областния управител относно подготовката на лечебните заведения за зимния период;

- участие на служителя по ОМП в проведено дистанционно обучение на тема „Съвременни средства за комуникация и нормативни документи, регламентиращи организацията, силите и средствата за здравно осигуряване в условията на кризи, бедствия и аварии”;

14. Разработване на военновременни планове за организацията на медицинската помощ за населението в региона и извършване на дейности по отбранително-мобилизационна подготовка.

14.1. Актуализиран е плана на РЗИ – Шумен за привеждане в готовност за работа във военно време;

14.2. Актуализиран е военновременния план на РЗИ – Шумен.

14.3. Други дейности на РЗИ – Шумен по отбранително-мобилизационна подготовка:

- проведено работно съвещание със специалистите по ОМП към ЛЗ от областта, на която са разгледани Наредбата за отсрочване на запасни и техника и са дадени указания относно информацията и попълването на предоставените електронни форми;

- изготвена обобщена заявка за безусловно и условно отсрочване на запасни, назначени на работа в РЗИ – Шумен и на техника-запас;

- изготвен план за защита на пребиваващите в сградата на РЗИ – Шумен;

- участие на служителя по ОМП при РЗИ – Шумен в организирана от МЗ работна среща среща по проблеми, свързани при разработването на военновременните планове;

- изготвен доклад до МЗ относно състоянието на имуществото на отрядите за медицинско осигуряване на територията на област Шумен;

- участие с доклад „Химическо оръжие – медицинско осигуряване на населението” в организирано от областния управител учебно методично съвещание;

- участие в 2 тренировки по оповестяване в Националната оповестителна система УИН;

- участие в тренировка на областна администрация по действия при „радиоактивно замърсяване”;

- проведени 2 тренировки по евакуация на персонала от сградата на РЗИ в случай на пожар или друго бедствие;

15. Разработване и участие в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на медицинските дейности.

Във връзка с изпълнение на дейности за 2014 г. от Плана за действие за периода 2011-2015г. към Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства със Заповед №РД-01-164/15.07.2014 г. Министъра на здравеопазването предостави безвъзмездно на Регионална здравна инспекция Шумен мобилен кабинет за обща практика „Мерцедес Спринтер” за извършване на задължителни имунизации на деца, при които няма данни за проведени имунизации. Изпратена бе покана до 6 медицински центъра от област Шумен за представяне на писмени предложения за извършване на задължителни имунизации. Поради не постъпване на предложения, ръководството на РЗИ Шумен реши дейността с мобилния кабинет да се организира и проведе от дирекция „Надзор на заразните болести”. За изпълнение на дейността по имунизациите бе сключен договор с лекар от АСИМП-педиатрия, като в дейността бе включен и лекар педиатър от имунизационния кабинет на РЗИ. Извършени са 59 прегледа и имунизирани 20 деца, при които няма данни за проведени имунизации, имунизационната схема за възрастта е непълна или нямат избран личен лекар от област Шумен.

16. Осъществяване на дейности по Закона за закрила на детето и по други нормативни актове съвместно със звената, ангажирани със социалното подпомагане в общините:

16.1. Участия в заседания на Регионален съвет по осиновяване - 52;

16.2. 19 участия в заседания на общински съвет за закрила на детето – от тях 13 участия в заседания на Комисията по Приемна грижа към РДСП - Шумен, 2 участия в заседания на Комисия за детето към общини и 4 участия в работни срещи на Мултидисциплинарния екип към община Шумен.

16.3. Участия в заседания на Консултативни комисии към дирекции „Социално подпомагане” по общини - 48;

16.4. През 2014 г. от дирекция „Медицински дейности” са изготвени 2 преписки по изпълнение на Стратегията за борба с трафика на хора.

16.5. Други дейности, свързани със детското здравеопазване:

Изискана от лечебните заведения с родилни отделения информация за:

- броя на извършените превенции на изоставяне на дете на ниво родилен дом съгласно Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом и Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция - получени 12 справки от „МБАЛ – Шумен” АД;

- новородени деца, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство - получени 12 справки от „МБАЛ – Шумен” АД;

- новородени деца с увреждания - получени 12 справки от „МБАЛ – Шумен” АД;

- починали деца - получени 12 справки от „МБАЛ – Шумен” АД;

- деца жертва на насилие или в риск от насилие – получени 12 справки от ДСП - Шумен.

Два пъти през 2014 г. (на шестмесечие) на МЗ е изпратена информационна карта, съдържаща данни за новородени деца в област Шумен в непосредствен риск от изоставяне или настаняване в специализирани институции, за новородени деца припознати от лица с чуждо или двойно гражданство, за новородени деца с увреждания, за починали деца и деца жертва на насилие или в риск от насилие.

16.6. В РЗИ се поддържа актуална информация за броя на децата, ползващи детски ясли и детски кухни на територията на региона. През месеците януари и юли е подадена информация в МЗ за броя на децата в детските ясли и броя на децата, ползващи детски кухни. Извършени са двукратно проверки в 9 ДЯ и 3 ДМК – общо 24 проверки за отчетния период;

16.7. През 2014 г. са проведени 3 заседания на Комисията по детска смъртност за област Шумен - изготвени са 3 протокола и 21 броя анкетни карти на починали деца от 0-17 г. възраст;

17. Други дейности:

- направени по 25 анкети на тримесечие за корупция в лечебни заведения за болнична помощ;

- Във връзка с писмо на МЗ е извършена проверка в Държавна психиатрична болница с. Царев брод и е изготвено Удостоверение за съответствие на лечебното заведение с изискванията на медицински стандарт „Психиатрия” и здравните изисквания съгласно Наредба №49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи;

- В изпълнение на Заповед №РД-01-398/11.12.2014 г. на Министъра на здравеопазването е извършена проверка за установяване състоянието и дейността на отделението по хемодиализа при „МБАЛ – Шумен” по медицински стандарт „Диализно лечение” и Наредба №49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и

вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи. За резултата от проверката е изготвен и изпратен доклад до МЗ;

- Във връзка с писмо на МЗ е извършена проверка в лечебни заведения за извънболнична помощ („ДКЦ I-Шумен” ЕООД и „МЦ МБАЛ – Шумен” ЕООД) за установяване съответствието на дейността по физикална и рехабилитационна медицина с изискванията на медицински стандарт „Физикална и рехабилитационна медицина”. Във връзка с писмото е изготвена информация за лечебните заведения от област Шумен и видовете дейности по физикална и рехабилитационна медицина, осъществявани от тях, която е публикувана на интернет страницата на РЗИ – Шумен. За предприетите от страна на РЗИ – Шумен действия са уведомени дирекциите „Социално подпомагане” на територията на област Шумен.

- В „МБАЛ – Шумен” АД и „КОЦ – Шумен” ЕООД са извършени 8 проверки (на тримесечие) за контрол на дейностите за предоставяне на допълнителна услуга избор на лекар/екип. На тримесечие е предоставяна информация на МЗ за лечебните заведения предоставящи услугата, съдържаща данни от водения регистър и резултата от извършените проверки.

- Извършени са 3 проверки във връзка счл. 19, ал. 5 от Наредба № 49/2010 г. за изпълнение на показателя „минимален обем дейност” от болничните структури, които подлежат на проверка за 12-месечен период от определяне на нивото на структурата. Проверките са извършени в следните лечебни заведения:

- „МБАЛ – Велики Преслав” ЕООД – отделение по Психиатрия с I-во ниво на компетентност по медицински стандарт „Психиатрия”;

- „СБАЛ по кардиология – Мадара” ЕАД гр. Шумен - отделенията по обща кардиология, неинвазивна и интензивна кардиология с III-то ниво на компетентност по медицински стандарт „Кардиология”;

- „СБАЛ по кардиология – Мадара” ЕАД – отделение по инвазивна кардиология и кардиостимулация по медицински стандарт „Кардиология”.

За резултатите от проверките по „минимален обем дейност” са изготвени и изпратени доклади на МЗ.

- В 6-те лечебни заведения за болнична помощ от област Шумен е проведена разяснителна и информационна кампания относно подписването на формуляра за преждевременно напускане на лечебното заведение и преустановяването на хоспитализацията;

- Представители на РЗИ – Шумен са взели участие в 10 работни срещи с общински структури по здравеопазване;

- През 2014 г. от служители на дирекция „Медицински дейности” са извършени 235 проверки във връзка със спазването на чл. 56 от Закона за здравето. С проверки са обхванати 104 обекта, от които 62 аптеки и дрогерии, 30 лечебни заведения и 12 детски заведения.

**МЕДИКОСТАТИСТИЧЕСКА И ИКОНОМИЧЕСКА
ИНФОРМАЦИЯ**

1. Събиране и анализиране на информация, свързана с разходването на публични средства в лечебните и здравните заведения на територията на областта, и осъществяване на контрол по спазването на методиката за субсидиране на лечебни заведения със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването.

През 2014 г. три лечебни заведения от Област Шумен - „МБАЛ-Шумен” АД, „МБАЛ д-р Д. Беров” ЕООД и „МБАЛ-Велики Преслав” ЕООД сключиха индивидуални договори с Министерство на здравеопазването по методиката за субсидиране на лечебните заведения.

За отчетния период в РЗИ Шумен са приети, проверени и изпратени в НЦОЗА 36 отчета (месечни и тримесечни) на лечебните заведения сключили договор с МЗ. При необходимост от служителите на дирекцията е оказвана методична помощ на лечебните заведения по методиката за субсидиране за 2014 година. От проверените през годината отчети на лечебните заведения няма върнати за преработване.

Съгласно изискванията на методиката са извършени 30 бр. проверки (по 10 на всяко лечебно заведение), при които са проверени 5% от отчетените случаи. Във връзка с извършените проверки са изготвени 4 доклада до Министерство на здравеопазването – по 1 за всяко тримесечие и 10 до директора на РЗИ – Шумен.

2. Контрол по спазване на нормативните изисквания към формата, съдържанието, условията и реда за използване, обработка, анализ, съхраняване и предоставяне на медицинска документация от лечебните заведения и медицинските специалисти.

През 2014 г. от служители на дирекция „Медицински дейности” са изготвени 184 протокола при извършени проверки в лечебни заведения по спазването на нормативните изисквания към формата, съдържанието, използването, съхраняването и предоставянето на медицинска документация.

3. Проучване и установяване потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински и немедицински специалисти с висше образование и предлага на министъра на здравеопазването броя на местата за следдипломно обучение .

3.1. Извършени са 3 проверки в акредитираните лечебни заведения – бази за обучение в област Шумен на определения капацитет за провеждане на практическо обучение по критериите, определени в чл. 18, ал. 9 на Наредба №34/2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;

3.2. Съвместно със съсловните организации е извършено проучване на потребностите от съответни специалисти в областта и е обобщена информацията от лечебните заведения с предложения за места за специализанти. Въз основа на събраната и обработена информация е изготвен и предоставен на МЗ анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването за област Шумен за 2014 г.;

3.3. Извършено е проучване и е предоставена на МЗ информация за лечебните заведения от област Шумен, които имат потребност и са съгласни да назначат на трудов договор съответен специалист, обучаван на място,

финансирано от държавата за срок равен на продължителността на обучението му – 2 пъти през годината (за майска и декемврийска сесия);

3.4. Извършени са 6 проверки в лечебни заведения за контрол по изпълнението на задължението на специалистите, обучавани на места финансирани от държавата по чл. 11а от Наредба №34/2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;

3.5. Предоставена информация на Министерство на здравеопазването за броя на общопрактикуващите лекари без специалност или с придобита специалност, различна от „Обща медицина”, разкрили амбулатория за първична медицинска помощ на територията на област Шумен в срока по §6, ал. 1, т. 1 от ПЗР на Закона за лечебните заведения.

3.6. Приети и изпратени заявки за курсове за следдипломно обучение – 51 бр.

4. Събиране, обработване и предоставяне на финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на региона:

4.1. Събрани, обработени и проверени 5 отчета по разделно отчитане на разходите в лечебните заведения - на „МБАЛ-Шумен” АД, „МБАЛ-Д-р Д. Беров“ ЕООД, „МБАЛ-В. Преслав” ЕООД, ДПБ с. Царев брод, „КОЦ - Шумен” ЕООД;

4.2. Събрани и обработени справки за натуралните показатели в делегираните от държавата дейности по здравеопазване от общините – 24 бр.

5. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения.

5.1. Събиране, извършване на контрол и предоставяне на НСИ отчетите за дейността на Детски ясли, Обединени детски заведения и ДМСГД – обработени 16 бр. отчети;

5.2. Събиране, извършване на контрол и предоставяне на НСИ на годишните отчети за легловия фонд и персонала на ЛЗБП, хосписите, ЛЗИБП (ДКЦ, МЦ, МДЦ, СМДЛ, СМТЛ, ЦСМП, РЗИ и други дейности в здравеопазването към общините) - обработени общо 59 отчета.

5.3. Събиране, извършване на контрол, обработка и предоставяне на НЦОЗА на годишните статистически отчети на: ЛЗБП и хосписите; ЦСМП по филиали и ЛЗИБП по групировки; специализирани кабинети (психиатрични, кожно-венерологични и пневмо-фтизиатрични) към ЛЗИБП – обработени общо 392 отчета по график на НЦОЗА.

5.4. Събиране, извършване на контрол и обработка на оперативна статистическа информация – обработени през годината общо 307 отчета и сведения;

5.5. Кодирание и обработване на Съобщения за смърт за събития на територията на областта – обработени през годината 2302 бр. съобщения.

5.6. Събиране и предоставяне ежемесечно на НЦОЗА на съобщения за суицидно действие – предоставени общо 106 бр. съобщения.

5.7. Събиране и обобщаване на информацията от лечебните заведения в обл. Шумен по Национална програма „Превенция на самоубийствата в

Република България 2013-2018 г.” и изпращане ежесечно в НЦОЗА – 12 бр. за 2014 г.

5.8. Обработени съобщения, справки и др. – 2286 бр.

5.9. Извършени са 11 проверки в лечебни заведения за установяване спазването на изискванията на Наредба №1 от 27.02.2013 г. за предоставяне на медико-статистическа информация и на информация за медицинската дейност на лечебните заведения.

6. Изработване, анализ и оценка на здравно-демографските процеси на територията на региона, необходими за формирането на национална и регионална здравна политика.

След обработване на статистическата информация предоставена от ТСБ, НСИ и от годишни отчети на лечебните заведения за 2013 г. са изготвени 58 справки – здравно-демографски, медико-статистически показатели на лечебните заведения и икономически показатели. Изготвен е Годишен анализ на здравно-демографското състояние на населението и здравната мрежа в Област Шумен за 2013 г. Изготвени за здравно-демографския анализ – 32 справки, за община Хитрино – 3 справки.

ДЕЙНОСТИ ПО МЕДИЦИНСКА И РЕГИОНАЛНА КАРТОТЕКА НА МЕДИЦИНСКИТЕ ЕКСПЕРТИЗИ

1. Организиране и контрол на дейността по медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза:

1.1. Издаване на Заповеди за състав на ЛКК.

През 2014 г. от дирекция „Медицински дейности” са издадени 57 заповеди, от които 21 за определяне/закриване на състави на ЛКК и 36 за промени в състава на ЛКК.

1.2. Извършване на проверки по медицинската експертиза в лечебни заведения в т. ч. проверки от Регионален съвет на издадени решения за временна неработоспособност и Експертни решения по чл. 103, ал. 3 на Закона за здравето - извършени са общо 26 проверки на лечебни заведения за контрол на временната неработоспособност, 9 от които са по линия на Регионален съвет с участие на представители от РЗИ, РЗОК и НОИ.

Във връзка с контрола на издадените актове от органите за експертиза на временната неработоспособност през 2014 г. Регионалният съвет по чл. 111 от Закона за здравето е провел 6 заседания.

1.3. Взето е участие в организирана от ТП на НОИ гр. Шумен работна среща със съставите на ТЕЛК от област Шумен.

1.4. Организация по експертната на трайната неработоспособност и преосвидетелстване:

- приети и обработени документи за явяване на ТЕЛК – 7213 бр.;
- обработени медицински експертни досиета за служебно преосвидетелстване – 2344 бр.;
- проверени и заверени експертни решения – 6385 бр.;
- изпратени експертни решения на заинтересованите страни – 5409 бр.;
- създадени и обработени преписки по обжалени болнични листове и експертни решения общо 282. От тях 214 са обжалени чрез РКМЕ, а 68 чрез Регионален съвет;

- преписки с ТЕЛК, НЕЛК, НОИ, Регионална дирекция социално подпомагане и др. институции по медицинската експертиза – 4761 бр.;
- извършени справки и заверени копия на документи – 10528.

ПРОТИВОЕПИДЕМИЧЕН КОНТРОЛ

През 2014 г. щатното разписание на Д“НЗБ” бе както следва:

Директор на дирекция	1
Отдел ПЕК вкл. Имунизационен кабинет	
1. Началник отдел	1
2. Главен инспектор	2
4. Старши инспектор	1
5. Младши инспектор	7
6. Младши експерт	1
4. Хигиенисти	3
Отдел ”Медицински изследвания”	
1. Началник отдел	1
2. Главен експерт	1
3. Младши експерт	4
Всичко дирекция	22

Щатната окомплектованост на този етап удовлетворява нуждите на дирекцията, но се чувствуват някои трудности (липса на достатъчно лекари епидемиолози).

Контролна и организационно-методична помощ.

Цялостната дейност на Д”НЗБ” по ДЗК бе организирана по предварително изготвени в началото на годината планове по отдели и индивидуални, съобразени с целите и изискванията на МЗ и регионалните приоритети по профилактика и контрол на острите заразни и паразитни болести, както и за имунопрофилактиката. Внедрената компютърна програма за ОЗБ улеснява и унифицира изготвянето на отчетите и помага за проследяване на тенденциите в развитието на заразните и паразитни болести и епидемиологичните показатели. Изработват се месечни, тримесечни и годишни отчети, таблици, графики и анализи. Всички обекти от картотеката имат оформени досиета, в които се съхраняват всички протоколи от извършени проверки и етапни епикризи.

Анализът на данните от проведените епидемиологични проучвания показва, че от всичко регистрирани през 2014 г. 1463 случая на заразни заболявания (без паразитологичните заболявания), с епидемиологично проучване са обхванати 100%. Общо проучените огнища са 2053 от които 24,79% (509) са селски и 75,21% (1544) градски. Проучените огнища от лекар са 1,46% (30).

Броят на откритите източници на зараза от епидемиологичните проучвания са 705, което представлява 34,34%. Общо са наблюдавани 14227 контактни, от които 1,30% (185) са лабораторно изследвани. С положителен резултат са 1,62% (3). От контактните са заболели 0,79% (112). Гамаглобулинова профилактика не е провеждана.

Плановите проверки, които отдел “ПЕК” е извършил през отчетната

година бяха планирани и извършени съгласно дадените указания от МЗ. Съгласно плана на контрол са подлежали 467 лечебни, здравни и други заведения с общо 1011 обекта. Извършени са общо 2964 проверки в обектите както следва:

- Лечебни заведения за извънболнична помощ – 2100;
 - Амбулатории за индивидуална практика за първична медицинска помощ – 852;
 - Амбулатории за групова практика за първична медицинска помощ - 139;
 - Амбулатории за индивидуална практика за специализирана медицинска помощ – 367;
 - Амбулатории за групова практика за специализирана медицинска помощ – 41;
 - Амбулатории за индивидуална практика за първична дентална медицина – 353;
 - Амбулатории за групова практика за първична дентална медицина – 55;
- ДКЦ – 59;
- Медицински центрове – 141;
- Дентални центрове – 6;
- Медико-дентални центрове – 7;
- Медико-диагностични лаборатории – 39;
- Медико-технически лаборатории – 41;
- Лечебни заведения за болнична помощ – 214;
 - рискови отделения – 117;
 - нерискови отделения – 96;
 - други – 1;
- Други лечебни заведения – 79;
 - ЦСМП плюс филиали – 16;
 - КОЦ – 29;
 - Домове за медико социални грижи – 12;
 - Други ЛЗ – 22;
- Здравни кабинети в училища и детски заведения – 225;
- Други обекти – 13;
- Обекти с обществено предназначени – 333;

Издадени са 142 предписания във връзка със санитарно-хигиенното състояние на здравните кабинети, борба с ВБИ, борба и профилактика на ОЗБ, във връзка с Наредба № 21 от 18.07 2005 год. Съставени са 4 акта. Издадени са 8 наказателни постановления на обща сума 1800 лв.

В отдела бяха извършени дейности по отношение на:

- Удостоверения за регистрация /разрешаване на лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ - 34;
- Сертификат за имунизационно състояние (международен) – 11 бр.
- Имунизационно свидетелство – 1 бр.
- Издаване на удостоверение за правоспособност за изпълнител на ДДД дейности – дубликат 1;

- Издаване становище за класифициране на отпадъците 213;

През отчетния период постъпиха 7 жалби, свързани с температури и хигиена в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, отношение на здравни работници към пациенти и др. Извършени бяха проверки в съответните лечебни заведения и от получените резултати се изготвиха отговори на жалбите и се предоставиха на жалбоподателите.

И през 2014 г. успоредно с провеждането на текущия здравен контрол, целогодишно е оказвана организационно-методична помощ по проблемите на профилактиката и контрола на заразните и паразитни болести в лечебните заведения за болнична и доболнична помощ и в здравните кабинети в детските и учебни заведения. Под различни форми са разяснявани нови нормативни и поднормативни документи, разпоредителни писма на МЗ, обсъждани са пропуски във воденето на медицинската документация, срочното представяне на отчетите в РЗИ, обсъждани са редица актуални проблеми в областта на заразните болести.

Анализ на заразните заболявания.

Анализът представя развитието и характерните особености на епидемиологичния процес при острите инфекциозни болести в Шуменска област през 2014 г.

Основните епидемиологични показатели са определени на база отчетни данни на отдела, допълнени с резултатите от лабораторните изследвания извършени в хода на епидемиологичните проучвания за целите на епидемиологичната диагноза. За целите на сравнителния анализ, динамичните промени на епидемиологичните показатели при отделните инфекции са показани в табличен вид.

Данните от епидемиологичната обстановка в областта са интерпретирани в контекста на регионалните тенденции през последните години в съответствие с целите и програмата на МЗ по профилактиката и контрола на заразните болести.

1. Обща заболяемост, смъртност и леталитет.

През 2014 г. са регистрирани 1463 заразни заболявания (без грип и ОРЗ и паразитологични заболявания), срещу 2085 за 2013 г. Общата заразна заболяемост е 821,63‰ срещу 1154,95‰. Наблюдава се 1,43 пъти намаляване показателите на общата заразна заболяемост. Основно това се дължи на намаление броя на заболелите от варицела.

През 2014 г. има три регистрирани смъртни случаи от остри заразни болести (Марсилска треска – 2 сл. и ХТБС – 1 сл.). Смъртността е 1,685‰, а леталитета е 23,08%. В сравнение с 2013 г. стойностите са завишени три пъти.

С най-висока обща инфекциозна заболяемост в областта са общините – Каспичан – 1087‰ (85 сл.), Шумен – 945‰ (871 сл.) и Нови пазар – 929‰ (155 сл.). С най-ниска обща заболяемост са общините: В.Преслав – 459‰ (60 сл.), Каолиново – 480‰ (59 сл.) и Хитрино – 496‰ (31 сл.). Най-засегнати са възрастовите групи 4-7 год. – 242‰ (431 сл.), 1-3 год. – 220‰ (392 сл.) и 8-14 год. – 99‰ (176 сл.). От всичките ОЗБ 60,35% (883 сл.) са хоспитализирани: първи ден – 91,28% (806 сл.) и втори ден – 4,41% (39

сл.). 70,68% (1034 сл.) от заболяемите са регистрирани в градовете, а 29,32% (429 сл.) в селата. През двата сравнявани периода 2013 г. и 2014 г. година в динамиката на епидемиологичните показатели при отделните нозологични единици се наблюдават следните промени. При въздушно-капковите инфекции се наблюдава намаление на заболяемостта 2,03 пъти, главно за сметка на заболяемостта от варицела. Заболеваемостта от чревни инфекции запазва стойностите от 2013 г. При вирусните хепатити се наблюдава значително намаляване на заболяемостта (2 пъти) за сметка на вирусен хепатит тип А. При трансмисивните, невроинфекциите, инфекциите с множествен механизъм на предаване и полово преносимите инфекции се наблюдава задържане на заболяемостта. Епидемиологичната характеристика на острата заразна заболяемост през 2014 година в Шуменска област се определя най-общо така:

- значително намаление на общата заболяемост, главно за сметка на въздушно-капковите инфекции ;

- значително намаление на заболяемостта от въздушно-капкови инфекции главно за сметка на варицела;

- задържане заболяемостта от чревните инфекции;

- значително намаление на заболяемостта от вирусни хепатити;

- задържане на заболяемостта от трансмисивни инфекции;

- задържане на заболяемостта от инфекции с множествен механизъм на предаване и невроинфекции;

- значително увеличение на полово-преносимите инфекции, главно за сметка на сифилис (първичен и латентен);

2. Структура на инфекциозната заболяемост.

Структурата се определя от две групи инфекции: въздушно-капкови – 41,08% (601 сл.) и чревни 54,61% (799 сл.). Вирусните хепатити са 0,68% (10 сл.). Относителният дял на трансмисивните инфекции е 1,64% (24 сл.), а невроинфекциите – 0,55 % (8 сл.). Инфекциите с множествен механизъм на предаване са 0,14% (2 сл.). Полово–преносимите инфекции са 1,29% (19 сл.). Заболеваемостта от инфекции на дихателните пътища е значително намалена – 337,52‰ (601 сл.) срещу 667,46‰ (1233 сл.) за 2013 г. Ясно изразената тенденция през последните години за увеличение на дихателните инфекции спрямо чревните, през тази година не се потвърждава. При чревните инфекции се наблюдава задържане на заболяемостта – 448,72‰ (799 сл.) срещу 442,04‰ (798 сл.) за 2013 година. Заболеваемостта от вирусни хепатити е намалена 2 пъти за сметка на вирусен хепатит тип А, а невроинфекциите, трансмисивните и полово-преносимите инфекции отбелязват задържане. Основните епидемиологични показатели, характеризиращи разпространението на заразните болести, представени по нозологични единици е както следва:

Чревни инфекции.

През 2014 г. чревната заболяемост бележи задържане в сравнение с 2013 г. Тенденцията до сега чревните инфекции да заемат второ място в структурата на острите заразни болести е нарушена. През тази година съотношението между чревните и въздушно-капковите инфекции е съответно 448,72% (799) към 337,52% (601). Чувствително са намалени заболяемостта

при шигелозите – 1,92 пъти и при салмонелозите – 1,39 пъти. При ентероколитите заболяемостта - 1,05 пъти е по-висока, а при колиентеритите - 1.29 пъти по-ниска в сравнение с 2013 г.

В структурата на чревните инфекции отново превес имат ентероколитите с неизяснена етиология 75,72% (605 сл.). Относителният дял на шигелозите и салмонелозите е съответно 1,50% (12 сл.) и 2,88% (23 сл.). За останалите чревни инфекции относителният дял е 19,90% (159 сл.).

С най-висока заболяемост са общините:

- Каспичан – 819‰ (64 сл.)
- Никола Козлево – 574‰ (35 сл.)
- Венец – 553‰ (39 сл.)

Най-ниска е заболяемостта в общините:

- Смядово – 345‰ (2 сл.)
- Велики Преслав – 352 ‰ (46 сл.)
- Хитрино – 400‰ (25 сл.).

Регистрираните в Община Шумен чревни инфекции представляват 49,19% (393 сл.) от всички чревни заболявания в областта. Най-засегнати са възрастовите групи 1-3 год. - 30,91% (247 сл.) и 4-7 год. - 26,53% (212 сл.). Анализът на сезонността показва лятно-есенна зависимост, като най-много заболявания са регистрирани през месеците: август – 15,89% (127 сл.) и септември – 12,76% (102сл.). Всички болели са обхванати с епидемиологично проучване.

През периода бяха регистрирани 7 случая на коремен тиф като заболяемостта е 3,93‰ срещу 2,77‰ (5 сл.) за 2013 г. Това са хора, които бяха част от възникналия епидемичен взрив в с. Черни връх, започнал с 5 болели през 2013 г. След проведените редица противоепидемични мерки в ДВХПР беше открит носител на Салмонела тифи, който бе изолиран и лекуван в ИО при МБАЛ Шумен и се прие, че той е източника на заразата. Имунизирани бяха всички потребители и персонал в дома. При епидемичното проучване бяха издирени и микробиологично изследвани 31 контактни. Положителни не се откриха. На всички контактни бе препоръчана профилактика с Ципрофлоксацин и Бисептол. Няколко пъти бяха изследвани питейни води.

Инфекции на дихателните пътища.

Заболеваемостта от въздушно-капкови инфекции е 337,52‰ (601 сл.) срещу 677,46‰ (1223 сл.) за 2013 г. Наблюдава се 2,03 пъти намаление на заболяемостта. Най-висока е заболяемостта в общините Нови пазар - 486‰ (81 сл.) и Шумен - 484‰ (446 сл.). Най-ниска е заболяемостта в община Никола Козлево – 33‰ (2 сл.). Относителният дял спрямо общата заболяемост е 41,08%. Трудно управляемите инфекции представляват 95,51% (574 сл.) от въздушно-капковите инфекции. 89,35% (537 сл.) са регистрирани в градовете по понятни причини. 7,48% (45 сл.) са хоспитализирани. Най-много са регистрираните болели през месеците февруари, март и април – 46,92% (282 сл.). Наблюдава се изразена пролетно-лятна сезонност. Най-засегнати са възрастовите групи 4-7 год. – 158,93‰ (283 сл.) и 1-3 год. - 81,43‰ (145 сл.).

Туберкулоза.

Регистрираната заболяемост е 15,16‰ (27 сл.) срещу 23,27‰ (42 сл.) за 2013 г. Наблюдава се 1,55 пъти намаляване на заболяемостта. Относителният дял спрямо общата инфекциозна заболяемост е 1,84%, а спрямо дихателните инфекции е 4,49%. Най-висока е заболяемостта в общините Каспичан – 38,38‰ (3 сл.) и Хитрино – 32,00‰ (2 сл.). 55,55% (15 сл.) от регистрираните са в градовете. Анализът на възрастовата структура показва, че най-засегнати са възрастовите групи от 60-69 г. – 5,1‰ (9 сл.) и 60-70 г. – 5,1‰ (9 сл.). 100% (27 сл.) са лекувани в болнично заведение. Изразена сезонност не се наблюдава.

Грип и ОРЗ

През 2014 година е регистрирана заболяемост 3501,12‰ (2817 сл.) случая на ОРЗ. През зимния период най-висока заболяемост бе регистрирана през втората седмица – 112,88‰ (91 сл.). Предвид регистрираните стойности на заболяемостта, грипна епидемия не бе обявявана. Анализът на заболяемостта по възрастови групи показва, че най-висока заболяемост има във възрастовите групи 0-4 години – 24267,72‰ (921 сл.) и 5-14 год. - 12074,66‰ (831 сл.)

Трансмисивни инфекции

Регистрирана е заболяемост 13,48‰ (24 сл.) срещу 13,29‰ (24 сл.) за 2013 г. Наблюдава се задържане на заболяемостта. Относителния дял спрямо общата инфекциозна заболяемост е 1,64%. С най-висока заболяемост е община Каспичан – 25,58‰ (2 сл.). Най-засегната е възрастовата група 40-69 г. – 56,52‰ (13 сл.). 73,91% (17 сл.) са регистрирани в градовете. Хоспитализирани са 100% (24 сл.). По голяма част от болелите са регистрирани през пролетно-летния сезон. Проучени са 26 огнища и са открити 22 източника на зараза.

Невроинфекции

Регистрирана е 4,49‰ (8 сл.) заболяемост срещу 6,09‰ (11 сл.) за 2013 г. Наблюдава 1,37 пъти намаляване на заболяемостта главно за сметка на ОВП. Относителния дял спрямо общата инфекциозна заболяемост е 0,55%.

Инфекции с множествен механизъм на предаване

Регистрираната заболяемост няма статистическа стойност.

Полово – преносими инфекции

Заболеваемостта от ППИ - 10,67‰ (19 сл.) е 3,80 пъти по-висока в сравнение през 2013 г. - 2,77‰ (5 сл.). Относителният дял спрямо общата заболяемост 1,30%. Регистрираните случаи от сифилис в различните форми представляват 94,74% (18 сл.) от ППИ. Най-висока е заболяемостта в община Хитрино 16,00‰ (1 сл.). Най-засегната е възрастта 20–29г.-3,4‰ (6 сл.). 80% от болелите са регистрирани в градовете. Няма изразена сезонна зависимост. Проучени са 18 епидемиологични проучвания, като са открити 13 източници на заразата.

Регистрирани взривове

Регистрирани са два хранителни взрива. Първият възниква на 16 и 17.08.2014 г., като заболяват 17 души с благоприятен изход. От направените епидемични проучвания и микробиологични изследвания се доказва, причинителят на заболяването *Staphylococcus aureus*. Механизмът на предаване на инфекцията е контактно-битов. Факторите за разпространение на инфекцията са: консумация на храна след 24 часа от приготвянето ѝ, съхранявана в хладилник с недостатъчно охлаждане и предлагане на останали количества храни.

Вторият възниква в периода 30.11- 02.12.2014г., като заболяват две сестри от едно домакинство. От направените микробиологични изследвания се доказва, че причинителят на заболяването е ботулинов токсин тип Б. Механизмът на предаване на инфекцията е хранителен. Фактори за разпространение на инфекцията са консумацията на консервирана храна, приготвена при домашни условия и необработена термично след отварянето ѝ. Изходът от заболяването е благоприятен.

Анализ на резултатите от микробиологичния контрол на дезинфекционния и стерилизационен режим.

Микробиологичният лабораторен контрол в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ на извършваните в тях дезинфекции и стерилизации се провеждаше по предварително установен график, съобразен по обем със спецификата на лечебните заведения. Микробиологичен контрол се извършваше и по епидемични показания. Общият брой на взетите проби за контрол на дезинфекциите е 1754. От тях 43 – 2,45% са нестандартни, спрямо 2,60 % през 2013 г.

В структурно отношение нестандартните проби се разпределят както следва:

- 2,86% нестандартни проби от повърхности спрямо 3,67% през 2013 г.
- 2,70% нестандартни проби от болнично бельо спрямо 1,19 през 2013 г. –незначително увеличаване на процента нестандартни проби
- няма изолирани нестандартни проби от предмети за обслужване на болни
- 2,70% нестандартни проби от ръце на медицински и немедицински персонал спрямо 1,83% през 2013 г.
- няма нестандартни проби от специализирана медицинска апаратура спрямо 2,63% за 2013 г.
- няма изолирани нестандартни проби от взетите проби от медицински инструменти;
- няма изолирани нестандартни проби от съдове за хранене спрямо 6,89% за предходната година.

В етиологичната структура на нестандартните проби, установени при контрола на дезинфекционния режим псевдомонас сп. са водещи – 44,18%, следвани от коагулазонегативните стафилококи – 23,25%, ГОНФ – 9,30%, ешерихия коли – 6,97% и по 4,65% на ентерококус специес, стафилококус хемолитикус и провиденция.

С най-висок процент нестандартни проби през 2014 г. на база извършен

микробиологичен контрол в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ е ЦСМП филиал Каолиново – 20% , като е изолирано Псевдомонас сп.

На второ място с висок процент нестандартни проби е ДВХ с. Черни връх с 16,6 % с изолирани ГОНФ, Ешерихия коли, Пс. специес. и Провиденция, следван от: МБАЛ Велики Преслав – 15,79% с изолирани Псевдомонас специес и Коагулазонегативни стафилококи; МДЛ-Ноневи и ЦСМП филиал В.Преслав с 10%, където се установи Псевдомонас сп.

В МБАЛ-Шумен при извършения микробиологичен контрол са взети 780 проби за контрол на извършваните дезинфекции – 7 от тях са нестандартни 0,89%. Изолирани са Коагулазонегативни стафилококи и Псевдомонас сп. Най – висок е процента на нестандартните проби от род коагулазонегативни стафилококи – 85,71%, следвани от Псевдомонас сп – 14,29%.

Единични са нестандартните проби установени при извършения микробиологичен контрол в МЦ - МБАЛ Нови пазар, ДПБ Царев брод, КОЦ, ДМСГ и МЦ „Елит”.

През 2014 г. са взети 2983 проби за контрол на стерилизациите, от които 49 са нестандартни – 1,64 % спрямо 2,73 % през 2013 г. От изолираните микроорганизми в нестандартните проби преобладават Коагулазонегативни стафилококи – 83,67%, следвани от Псевдомонас сп. – 4,08%, Бацилус сп. – 4,08%. Изолирането им налага извода за вторично контаминиране на стерилните материали.

При проведения текущ контрол в Централните стерилизационни на лечебните заведения за болнична помощ се констатира стриктно спазване на режима на стерилизация, както и своевременно отразяване в журналите за извършена стерилизация.

Анализ на ВБИ.

Осигуряването на качествено и безопасно медицинско обслужване е задължение на всеки изпълнител на здравни услуги и се включва като приоритетна задача в стратегиите и плановете за развитие на всяко лечебно заведение.

Провеждането на надзор на нозокомиалните инфекции е задължително за всяко лечебно заведение за болнична помощ. Въведените предпазни мерки в лечебните заведения представляват задължителен минимум от изисквания за ограничаване риска от разпространение на нозокомиалните инфекции.

При извършените през 2014 г. текущи и тематични проверки в лечебните заведения за болнична помощ се констатира, че се спазват разработените от тях и одобрени от Дирекция “НЗБ” програми за превенция и контрол на нозокомиалните инфекции.

В лечебните заведения със стационар в Шуменска област през 2014 год. са регистрирани 596 болни с ВБИ при преминали 37711 болни – 1,58% спрямо 1,65% за 2013 година.

Най-висок процент болни с ВБИ е регистриран в ДМСГД – 73,17%, увеличен спрямо същия за 2013 г. - 44,95%, където циркулацията на респираторни вируси е целогодишна и обуславя висок брой остри инфекции на горните дихателни пътища.

Понижен е процентът на регистрираните болни с ВБИ в КОЦ-Шумен – 0,53 % спрямо 0,93 % през 2013 г. Не са регистрирани нозокомиални инфекции в СБАЛК „Мадара” и ДПБ с. Ц. брод, „МБАЛ” ЕООД - гр.Нови пазар и „МБАЛ” ЕООД - гр.Велики Преслав.

Леко завишен е процентът на регистрираните болни с ВБИ в МБАЛ – гр.Шумен – 2,48% спрямо 2,17 % за 2013 г.

В структурата на ВБИ водещи са други вторични ВБИ – 19,93%. На следващо място с голям дял в структурата на ВБИ са уроинфекциите – 17,99%, спрямо 25,21% през 2013 г., следвани от инфекции на хирургическото място - 14,74% спрямо 17,94% 2013 г., септичните състояния – 12,64% и белодробните инфекции – 11,67% спрямо 10,78% за 2013 г.

Завишен е броят на вентилационните пневмонии – 11,18% спрямо 8,48% през 2013 г. Намален е броят на инфекциите на сетивните органи – 5,51% спрямо 6,83% за 2013 г., чревните инфекции – 2,59% спрямо 4,42% през 2013 г., кожни инфекции - 1,13% спрямо 2,65% през 2013 г.

Намален е броят на регистрираните интраабдоминални инфекции - 0,16% спрямо 2,47% за 2013 г. Изключително нисък е процентът на регистрираните гинекологични инфекции – 0,32% спрямо 0,53% през 2013 г. Значително е намален процента на регистрираните инфекции на сърдечно-съдовата система – 0,16% спрямо 0,35% през 2013 г.

Годишен анализ на профилактичните имунизации.

Най-висок процент болни с ВБИ е регистриран в ДМСГД – 73,17%, увеличен спрямо същия за 2013 г. - 44,95%, където циркулацията на респираторни вируси е целогодишна и обуславя висок брой остри инфекции на горните дихателни пътища.

Понижен е процентът на регистрираните болни с ВБИ в КОЦ-Шумен – 0,53 % спрямо 0,93 % през 2013 г. Не са регистрирани нозокомиални инфекции в СБАЛК „Мадара” и ДПБ с. Ц. брод, „МБАЛ” ЕООД - гр.Нови пазар и „МБАЛ” ЕООД - гр.Велики Преслав.

Леко завишен е процентът на регистрираните болни с ВБИ в МБАЛ – гр.Шумен – 2,48% спрямо 2,17 % за 2013 г.

В структурата на ВБИ водещи са други вторични ВБИ – 19,93%. На следващо място с голям дял в структурата на ВБИ са уроинфекциите – 17,99%, спрямо 25,21% през 2013 г., следвани от инфекции на хирургическото място - 14,74% спрямо 17,94% 2013 г., септичните състояния – 12,64% и белодробните инфекции – 11,67% спрямо 10,78% за 2013 г.

Завишен е броят на вентилационните пневмонии – 11,18% спрямо 8,48% през 2013 г. Намален е броят на инфекциите на сетивните органи – 5,51% спрямо 6,83% за 2013 г., чревните инфекции – 2,59% спрямо 4,42% през 2013 г., кожни инфекции - 1,13% спрямо 2,65% през 2013 г.

Намален е броят на регистрираните интраабдоминални инфекции - 0,16% спрямо 2,47% за 2013 г. Изключително нисък е процентът на регистрираните гинекологични инфекции – 0,32% спрямо 0,53% през 2013 г. Значително е намален процента на регистрираните инфекции на сърдечно-съдовата система – 0,16% спрямо 0,35% през 2013 г.

Дейности по Медицинска паразитология

С всяка изминала година нараства здравно-социалното значение на местните и внасяни в страната паразитози. Структурните промени в МЗ доведоха до нарушаване на съществуващите схеми на откриване и проследяване на пациентите. Това наложи усилен мерки, които са насочени към намаляване на местните паразитни болести, ограничаване на вноса на паразитозите от тропически страни и предотвратяване на тяхното местно разпространение.

Контролната дейност по надзора на паразитните болести се осъществяваше от главни и инспектори от отдел ПЕК на Дирекция "НЗБ".

Лабораторната дейност в лаборатория "Медицинска паразитология" към РЗИ се извършваше от лекар специалист - главен експерт и младши експерт.

Състояние на паразитозите:

През 2014 г. за паразитози са изследвани 20796 лица (от тях 7010 в РЗИ) и са регистрирани 290 (68 съответно в РЗИ) опаразитени, от които 146 (65 в РЗИ) морфологично потвърдени и 144 (3 в РЗИ) серопозитивни. Сравнено с 2013 г. се констатира леко понижаване на броя на изследваните лица и на регистрираната опаразитеност сред населението на областта. Понижената опаразитеност може да е резултат и от целенасочената целогодишна контролна и методична дейност на РЗИ.

Местни паразитози

Контактни паразитози

Ентеробиоза

През годината са изследвани 9249 (5658 в РЗИ) лица и са регистрирани 88 (56 в РЗИ) опаразитени. Основно изследванията са направени на деца от 2 до 7 години. Заболяването е с особено значение за детските заведения.

През отчетната година броя на децата в детските заведения се запази 5886 за 2014 г. при 5836 за 2013 г.

Опаразитените с ентеробиус деца от организирани детски колективи са 51 при 38 за 2013 г. Опаразитеността в ДЗ е 0,86% за 2014 г. при 0,61% за 2013 г. Всички опаразитени са лекувани и изследвани контролно двукратно. Ако сравним опаразитеността в селските и градски детски заведения ще получим 33 в селските и 18 в градските. Резултатите показват, че трябва да продължи контрола върху санитарно-хигиенния и противоепидемичен режим. Предполага се, че има и некоректно взети изследвания, които дават нереален отрицателен резултат. И през тази година с профилактични изследвания са обхванати деца и ученици от социални домове и ЗСУД. Всичките 120 детски заведения бяха обхванати със санитарно-паразитологични изследвания, както и 4 дома за стари хора.

Ламблиоза

Общо изследваните лица са 20414 (6998 в РЗИ), а опаразитените от тях са 46 (3 в РЗИ).

При профилактичните изследвания в организирани детски колективи са открити 2 случая на ламблиоза или 0,03% опаразитеност. 1 от случаите е в селата и 1 в градове. В сравнение с предходната година се отчита рязко понижение на броя на случаите с ламблиоза, като няма разлика в случаите в селски и градски детски заведения.

И през тази година се проведе профилактично паразитологично изследване на лицата от МСДВ. От изследваните 337 домащи не се откриха паразитози.

Останалите случаи на ламблиоза са у лица изследвани профилактично за здравни книжки, деца за постъпване в детски заведения и профилактични изследвания на деца от 2 до 7 г. Опаразитените деца и възрастни са лекувани и контролно изследвани двукратно.

Геохелминтози

Аскаридоза

През отчетната година има регистрирани 2 случая на аскаридоза при 3 за 2013 г. Пациентите са диспансеризирани, лекувани и контролно изследвани. Няма ендемични селища в района. Вероятно обаче има скрита заболяемост. Във връзка с това при всяка среща със здравни работници се провеждаше и консултация за най-често срещаните паразитози.

Хелминтозоозии

През последните години придобиват все по-голямо здравно значение, като особено обезпокояваща е ехинококозата.

Ехинококоза

Ехинококозата е основен и нерешен проблем и тази година. Регистрирани са общо 17 случая на ехинококоза при 20 за 2013 г. Заболеваемостта е 9,52‰. С първична ехинококоза са 14, а с рецидив 3. От всички случаи 2 са деца до 14 години. Преобладават първичните случаи. Ако разгледаме случаите по локализация – 12 са в черен дроб и 2 в бял дроб. Един от пациентите е с полиорганна локализация в бял дроб и слезка, един от случаите са с кисти локализиращи в бял и черен дроб. Един от случаите е с рецидив с локализация в ляв глутеус. Трима от пациентите са лекувани със ПАИР. Рецидивите са общо три за отчетната година. Има 9 пациента с назначено постоперативно противорецидивно лечение с Zentel. От оперираните 10 живеят в селата и 7 в градове. Най-ниската възраст е дете на 7 години, лекувано по метода ПАИР. От изложеното по-горе мога да направя заключение, че не се променя съществено заболяемостта. Това може да е резултат и от спряната Национална програма за борба с ехинококозата.

В борбата с ехинококозата е необходим комплексен подход с обединяване на усилията на хуманни и ветеринарни медици и достатъчно финансови средства.

Общият брой на изследваните лица е 105 с 31 положителни, изследвани по метод ЕЛИЗА.

Трихинелоза

Изследвани са 10 лица по метод РПХА, с три гранични резултата. Пациентите бяха проследени, но не развиха клиника на заболяването и не позитивираха показателите си.

На територията на област Шумен през 2014 г. по данни на ОДБХ Шумен са открити 6 трихинелозни прасета. Едното през месец януари в землището на с. Ивански, в лова са участвали 18 човека. Месото е предадено в екарисаж без да е консумирано. Второто е домашно прасе заклано през месец юни в с. Веселиново. По време на лов в землището на с. Климент през месец

септември е отстреляно диво прасе с положителна трихинелоскопия. В лова са участвали осем човека, които са подписали декларация, че не са консумирали от месото преди излизане на резултата. Четвъртият случай е на отстреляни две прасета в землището на с. Янково през месец октомври. В лова са участвали 20 човека. Няма хора консумирали от месото преди трихинелоскопията. След излизането на резултата месото е предадено за унищожаване в екарисаж. През м. ноември в с. Веселиново е открито домашно прасе с положителен резултат на трихинелоскопия. Семейството е двучленно и не са консумирали от месото преди да го предадат в екарисаж за унищожаване.

В края на годината бяха изпратени уведомителни писма за повишаване на клинично-епидемиологичната насоченост към трихинелозата до всички ОПЛ, ДКЦ, МЦ и главни лекари на МБАЛ в областта.

За отчетната година нямаме епидемичен взрив.

Тениидози

За отчетния период са регистрирани 7 случая (5 са регистриран в РЗИ) на тениидози при хората. Паразита се доказва, както макроскопски, така и микроскопски. Пациентите са лекувани и контролно изследвани в съответствие с наредбата. Попълнени са и анкетни карти.

При профилактичните изследвания в детските заведения и здравни книжки не се откриха яйца на паразита.

Трихоцефалоза

През отчетната година не се откриха яйца на паразита.

Опортюнистични паразитози

Токсоплазмоза

Проведени са серологични изследвания на 266 лица (11 в РЗИ) със 110 (3 в РЗИ) положителни. Диагностичните затруднения са свързани с разграничаване на случаите на остра токсоплазмоза.

Основният изследван контингент са бременни жени и пациенти с алергични прояви. Всички пациенти на които е необходимо лечение, такова беше проведено след консултация с паразитолог. Направиха се и контролно-серологични изследвания на лекуваните.

Бластоцистоза

При профилактично изследване на фекална проба се откриха бластоцисти в 2 от пробите. Проведе се лечение и контролно изследване.

Внасяни паразитози

Малария

Изследван е един български гражданин завърнал се от Сенегал. Нямаме случай на доказана малария.

Лабораторно-диагностична дейност

Тази дейност е с приоритетно значение. За изминалата година са изследвани общо 30888 (13511 в РЗИ) проби. Най-голям е дялът на изследваните проби за хелминти и протозои – 29664 (12657 в РЗИ), следвани от санитарно-паразитологичните 843 и имунологични изследвания 381 (11 в РЗИ).

Разпределението на изследваните лица за хелминти и протозои е съответно най-много профилактични предимно деца и здравни книжки. Няма

изследвани по епидемични показания. По клинични показания са изследвани 10 пациента съответно за аскаридоза - 3, тениаринхоза - 7

Диагностиката на всеки постъпил материал беше направена в срок и по всички необходими методики за рутинна диагностика.

Санитарно-паразитологична дейност.

С лабораторен контрол са обхванати 124 обекта или това са постоянните ДЗ и МСД. Взеха се 843 проби и направиха 843 анализа.

През отчетния период бяха взети: 22 проби от почва, 77 проби от хранителни продукти, 679 битова среда, 46 от открити водоеми и 19 други.

От направените изследвания не се изолираха яйца и ларви на паразити.

Медицински изследвания

В отдел "МИ" на дирекция "НЗБ" се извършват микробиологични, паразитологични и серологични изследвания. В по-голям процент изследванията са с профилактична насоченост. За отчетния период в микробиологична лаборатория са извършени 36416 броя изследвания, от които 115 са положителните проби. В чревен кабинет са изследвани лица с профилактична насоченост и по епидемични показания. Извършени са 977 изследвания, от които не са установени положителни резултати.

Осъществява се и контролът на дезинфекцията и стерилността на отдел "ПЕК", като в микробиологична лаборатория са извършени 1754 изследвания за контрол на дезинфекция и 2983 изследвания за контрол на стерилност. За посочения брой изследвани проби с отклонения са 92. Контролът обхваща различни заведения за болнична и извънболнична помощ, медикодиагностични лаборатории и стоматологични кабинети. В серологичната лаборатория на отдела са извършени 2446 изследвания: за ХИВ, Хепатити - Б и С, за листерия, бруцелоза, сифилис, АСТ и WР. В серологична лаборатория общия брой на положителните проби за различни видове изследвания е 11. Лабораторията извършва и изследвания по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции. Във връзка с това за определени периоди лабораторията отчита своята дейност пред МЗ- за броя изследвани за ХИВ лица на територията на облас Шумен, за изследвани за ХИВ лица от пневмофтизиатричната мрежа, и от категориите: хемодиализирани пациенти, персонал от диализни структури, бременни и медицински персонал претърпял рискована експозиция. В серологичната лаборатория три пъти в годината се проведе и безплатна кампания за изследване на ХИВ. За 2014 г. са се изследвали по желание общо 1008 лица.

Два пъти годишно лабораториите към отдел "МИ" вземат участие във външен лабораторен контрол, за което получават съответни сертификати, даващи им право да участват в договорни отношения с медицинските заведения, както и е гаранция за качество на работа.

ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ ЩАТ:

1. Директор на дирекция	1
А. Отдел "ДЗК"	
1. Началник отдел	1

2. Старши инспектор	1
3. Младши инспектор	7
4. Гл. специалист- строителен техник	1
Б. Отдел "ПБПЗ"	
1. Началник отдел	1
2. Главен инспектор	1
2. Старши експерт	2
3. Младши инспектор	2
В. Отдел "ЛИ"	
1. Началник отдел	1
2. Главен експерт	2
3. Старши експерт	1
4. Младши експерт	1
4. Главен специалист	5
Всичко дирекция	27

От началото на м. септември беше вакантна длъжността началник на отдел ДЗК. Един от инспекторите в отдел ДЗК беше в болнични от м. август до м. декември вкл. Един от старши експертите в отдел ПБПЗ беше в неплатен отпуск за отглеждане на дете до 8 годишна възраст от м. януари до м. април вкл.

В отдел „Лабораторни изследвания” на функционален принцип са изградени пет обособени лабораторни звена.

Началникът на отдел ЛИ (ОКА) е инженер-химик, който ръководи контролно звено „Химични агенти и прах” и отговаря за цялостната работа на отдела.

Обособени звена „Физикохимичен контрол на храни” и „Физикохимичен контрол на води, козметични продукти и битови химични препарати” се ръководи от главен експерт, който е инженер-химик.

Обособено звено „Санитарно микробиологичен контрол” се ръководи от главен експерт – лекар със специалност „Микробиология”.

Обособено звено „Физични фактори на средата” се ръководи от главен експерт – физик.

Двама от лекарите в дирекцията имат придобита специалност, съответно: д-р Й. Костова – „Обща хигиена” и д-р Й. Йорданова – „Микробиология”.

Всички останали служители на дирекцията притежават необходимото образование, квалификация и дългогодишен опит в контролната и лабораторно изпитвателната дейност.

Дейността на дирекцията се ръководеше от изготвения план на база указанията на МЗ. Със заповед на директора на РЗИ обектите бяха разпределени между здравните инспектори. Със заповед на Министъра на здравеопазването бяха определени лицата, извършващи контрол на химичните вещества и смеси, а със заповед на директора на РЗИ бяха определени лицата, извършващи контрол на службите по трудова медицина. На база изготвения план на дирекцията и предварителните разчети за брой проверки на обект, тематични проверки, среднодневна натовареност на инспектор бяха изготвени персонални планове. Отчитането на дейността на инспекторите беше

ежедневно по основните показатели - проверки, съставени актове, предписания, заповеди. Издаваните документи задължително се съгласуваха с началниците на отдели.

Ежеседмично се провеждаха работни съвещания за отчитане на извършеното и поставяне задачите за седмицата. Извършената дейност се отчиташе съгласно въведената отчетна документация, като отделните специалисти ежедневно отчитаха дейността си пред съответните ръководители. При приемане на дневните отчети, началник отделите следяха за правилното оформяне на първичните документи, а чрез маршрутните листи и за спазване на трудовата дисциплина.

На тримесечие се изготвяше отчет за дейността на дирекцията и по отдели.

Инспекторите бяха своевременно информирани и за новоизлезлите нормативни документи, които след това се разглеждаха подробно на организиранията колегиуми.

Контрол беше упражняван и при издаване на документите за административна принуда - номериране на бланките актове, завеждането им в деня на издаване, правилното им оформяне. Освен на хартиен отчетността на дейността се водеше и на електронен носител.

През годината се извършваше актуализация на компютърната програма, в посока пълното обхващане цялостната дейност на дирекцията. С въвеждането ѝ бяха улеснени и процесите на регистрация и изходящата документация, както и проследяемостта на сроковете за изпълнение на предписаните мероприятия и получените жалби.

ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

През 2014 г. по предварителен здравен контрол в РЗИ – Шумен са постъпили за разглеждане 54 проектно-сметни документации и устройствени планове (93 за 2013 г.). Всички са разгледани на заседания на определения със Заповед на директора на РЗИ Експертен съвет по ЗТЕ. Проведени са 46 заседания на ЕС, като от общо 54 разгледани документации 37 са ПУП, а 17 – инвестиционни проекти. За 52 (96,3%) от тях бяха издадени положителни становища срещу 89 (95,7%) за 2013 г. За отчетния период няма издадени заповеди за спиране на строителство на обекти. От постъпилите за издаване на здравно заключение документации 68,5% са устройствени планове, а 31,5% – инвестиционни проекти (52,9% са на обекти с обществено предназначение, 35,3% – други, неподлежащи на здравен контрол (офиси, магазини за промишлени стоки, производства различни от тези за храни и др.), а 11,8% – лечебни заведения.

Най-честите причини за издаване на отрицателно становище на обектите и през 2014 г. бяха тяхната некомплектованост и несъответствие със здравните норми и изисквания.

Разгледани са и 40 преписки за преценка необходимостта от ОВОС и ЕО.

Представители на РЗИ са взели участие в 51 заседания на ЕС към общините и в 10 ЕС към други ведомства.

22 обекта, подлежащи на въвеждане в експлоатация са обхванати с проверки в хода на строителство. В зависимост от вида на обекта се

извършваше необходимия за целта лабораторен контрол, след което се издаваше становище относно съответствието със здравните изисквания. За 2014 г. бяха издадени 22 становища (при 30 за 2013 г.). във връзка с въвеждането на обекти в експлоатация. Служители от отдел ДЗК взеха участие в 16 приемателни комисии във връзка с въвеждането на обекти в експлоатация срещу 31 за 2013 г.

Издадено е 1 разрешение за дейности по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия, инсталации или кораби, както и 2 разрешение за пренасяне на покойници извън страната.

ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

През отчетния период инспекторите от отдели ДЗК и ПБПЗ извършиха общо 7472 проверки на обекти с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека при план 5753. По-големият брой проверки спрямо планираните е за сметка на тези, извършени във връзка със засиления контрол по спазване разпоредбите на чл. 54 и чл. 56 от Закона за здравето за ограничаване на тютюнопушенето и злоупотребата с алкохол и с получени нотификации по системата RAPEX. Изпълнението на плана за проверки е 129,88%.

През изтеклата година инспекциите в обектите с обществено предназначение и инспекцията на продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека се извършваха съгласно процедурите, утвърдени от МЗ. След приключване на инспекцията здравните инспектори изготвяха констативен протокол. За констатирани нарушения се издаваше предписание, като сроковете за изпълнение на предписаните мероприятия се съгласуваха със собствениците на обектите. Най-често предписания са издавани при констатирани несъответствия в материалната база на обектите и неспазване на здравните изисквания, следвани от липса или некачествено обеззаразяване на питейната вода, констатирани пропуски по документацията и несъответствия, констатирани при етикетирането, наднормени нива на шум излъчван от локални източници, разположени в урбанизираната територия.

Контролът по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за тютюнопушене и за продажба на алкохолни напитки съпътстваше като задача дейността на инспекторите през цялата година.

Извършени бяха общо 1146 проверки по спазване разпоредбите на чл. 54 от Закон за здравето, с които бяха обхванати 1118 обекта.

През изминалата 2014 г. здравните инспектори от дирекция „Обществено здраве“ извършиха 3790 проверки по спазване разпоредбите на чл. 56 и чл. 56а от Закона за здравето (ДВ бр. 70/2004 г., изм. и доп.), с които бяха обхванати 2508 обекта в област Шумен. От общия брой проверки 509 бяха в обекти за хранене и развлечения; 421 – в детски и учебни заведения; 1344 – в други закрити обществени места по смисъла на §1а от допълнителните разпоредби на Закона за здравето, вкл. административни сгради и сгради на учреждения, в които се обслужват или имат достъп гражданите, обекти с обществено предназначение (места за настаняване и средства за подслон (хотели, къщи за гости, хижи и др.), ЖП гари, автогари, читалища, транспортни средства за

обществен превоз и др.) и 234 на открити обществени места по смисъла на чл. 56а от Закона за здравето.

Организиран и извършен бяха 11 съвместни проверки със служители на ОД на МВР извън работното време на инспекцията (в почивни, празнични дни и вечер след 22 часа).

За допуснати нарушения бяха съставени 11 акта, от които 10 на физически лица и 1 на юридическо лице. Издадени бяха 25 наказателни постановления на обща стойност 9900 лв. В резултат на проверките на собственици на обекти за хранене и развлечения бяха издадени 10 предписания за предприемане на организационни мерки за недопускане тютюнопушене в заведенията.

За посочения период в РЗИ са постъпили 13 сигнала за неспазване на забраните за тютюнопушене на обществени места – 8 за нарушения в ЗОХ, 2 – в административни сгради и 3 – в обекти с обществено предназначение. По 6 от сигналите са наложени санкции, а при 7 от сигналите не са установени посочените в тях нарушения.

През годината сътрудниците на дирекцията са изготвили и връчили 341 предписания за отстраняване на хигиенни неблагополучия и подобряване хигиенното състояние на обектите. Средният брой предписания на инспектор, упражняващ здравен контрол беше 31. Броят на издадените заповеди за спиране на обекти и дейности и забрана реализация на стоки и продукти е 13 срещу 7 за 2013 г. Броят на съставените актове е 56 (87 за 2013 г.), от които 5 по имуществени санкции, с 86 наказателни постановления. Средната сума на едно наказателно постановление за физически лица е 173,68 лв., срещу 216,39 за 2013 г., а тази за постановления по имуществени санкции е 1200 лв. срещу 3000 лв. за 2013 г.

През 2014 г. най-честите нарушения, за които са предприети мерки за административна принуда са:

- неспазване на забраните и ограниченията за тютюнопушене на обществени места;
- липса или некачествено обеззаразяване на питейната вода;
- неизпълнение на изискванията за лична здравна документация на персонала;
- неспазване разпоредбите на Наредба № 27 за здравните изисквания към дрехите втора употреба;
- нарушения на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение.

Длъжностите на санкционираните лица са собственици, персонал и посетители на обекти с обществено предназначение и ЗОХ, водомайстори и др.

През отчетния период са разгледани 53 жалби, включително и подадените по телефон или по електронна поща. От приключените жалби 20 са били пренасочени към други ведомства, 19 са били неоснователни и 14 основателни. 71,7% от постъпилите жалби са били неоснователни или са касаели други ведомства. Пренасочените са били главно за отглеждане на голям брой животни в жилищната зона, замърсяване на околната среда или извършване на шумни дейности от съседи, опасни сгради. Тринадесет от

разгледаните жалби са били за неспазване забраната за тютюнопушене на закрити обществени места, осем – за нарушения на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение, четири – за влошени качества на води за питейно-битови цели, четири – за продукти и стоки със значение за здравето на човека, три – за дейности със значение за здравето на човека, две – за наднормени нива на шум, предизвикан от локални източници. Всички жалбоподатели са били уведомявани за резултатите от проверките и предприетите действия в нормативно определените срокове.

ТЕКУЩ КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ С ОБЩЕСТВЕНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През 2014 г. на контрол от отдел ДЗК са подлежали 2061 обекта срещу 1931 през 2013. С проверки бяха обхванати всички 2061 обекта, подлежащи на контрол. Общо за отчетния период бяха извършени 4016 проверки (4233 за 2013 г.) при план 3248. Средната кратност на проверките беше 1,95 (при 2,22 за 2013 г.) на обект. Изпълнението на плана за проверки на обекти с обществено предназначение е 123,65%.

През годината инспекторите от отдела са изготвили и връчили 315 предписания (при 280 за 2013 г.), като 4 от предписанията бяха за спиране експлоатацията на обекти или части от тях, а 311 бяха за отстраняване на хигиенни неблагоприятия и подобряване хигиенното състояние на обектите. Средния брой предписания на сътрудник, упражняващ здравен контрол беше 39 (при 35 за 2013 г.).

Издадени бяха 13 заповеди (при 7 за 2013 г.), от които 4 за спиране експлоатацията на обекти или части от тях и 9 за спиране на дейност.

Броят на съставените актове беше 56 (при 87 за 2013 г.) с 86 наказателни постановления. Пет от съставените актове бяха за имуществени санкции. Средната сума на едно наказателно постановление за физически лица е 173,68 лв., срещу 216,39 за 2013 г., а тази за постановления по имуществени санкции е 1200 лв. срещу 3000 лв. за 2013 г. Най-честите нарушения, при които са наложени санкции и издадени заповеди за спиране експлоатацията на обектите са както следва:

- неспазване на забраните и ограниченията за тютюнопушене на закрити обществени места;
- липса или некачествено обеззаразяване на питейната вода;
- неспазване разпоредбите на Наредба № 27 за здравните изисквания към дрехите втора употреба;
- нередовни ЛЗК;
- нарушения свързани със здравните изисквания в обекти с обществено предназначение;
- други.

Длъжностите на санкционирани лица са собственици и персонал на обекти с обществено предназначение и обекти за хранене и развлечения, водомайстори и др.

И през 2014 г. беше запазена тенденцията най-голям брой санкции да бъдат наложени в обекти с обществено предназначение и обекти за хранене и развлечения, следвани от обекти за търговия с дрехи втора употреба.

Средният брой проверки, при които е предприета една мярка за административна принуда, изчислена на база брой съставени актове и брой издадени заповеди беше 84,07 при 47,03 за 2013 г.

През 2014 г. продължи регистрацията на обектите с обществено предназначение от отдел ДЗК. Подадени бяха 240 уведомления за разкриване на обекти с обществено предназначение или за промяна в обстоятелствата, вписани в регистъра; преигстрирани бяха 11 обекта, заличени – 90; регистрирани бяха 224 обекта, с което общият брой на регистрираните обекти достигна до пореден № 4006 (обекти, контролирани от отдел ДЗК, ДНЗБ и РК-Варна).

Контрол на обекти за отглеждане, възпитание и обучение на деца

През 2014 г. с контрол бяха обхванати всички подлежащи детски и учебно-възпитателни заведения. Извършени бяха 826 проверки в 242 обекта – средно 3,41 проверки на обект. Контролът беше насочен към спазване законодателството за осигуряване на по-благоприятна среда за обучение и възпитание на децата и учениците.

Като практика при контрола над УВЗ през годините се утвърди извършване на проверка по състоянието на материално-техническата база на училищата през 2-ро тримесечие, с предписване на мероприятия за подобряването и, а през 3-то тримесечие за готовността на учебните заведения за новата учебна година.

Учебните заведения, подлежащи на контрол в област Шумен са 73, разпределени както следва: НУ – 3; ОУ – 38; СОУ – 16; помощни училища – 2; професионални гимназии – 12; колежи – 1; ВУЗ – 1.

От тях 1 е частно (професионален колежи по туризъм), а останалите 72 са държавни или общински.

В края на учебната 2013/2014 година бяха извършени проверки във всички 74 УЗ с регистрирани 77 учебни бази подлежащи на контрол за оценка на материално-техническата база и преценка на необходимостта от ремонти дейности през летните месеци.

За привеждане в съответствие със здравните изисквания бяха издадени предписания на 50 учебни заведения. Най-често предписваните мероприятия бяха за преобоядисване на класни стаи и коридори, ремонт на санитарни възли (отремонтиране на водопромивни съоръжения и неизправни врати, преобоядисване и подмяна на счупени фаянсови плочки), ремонт на физкултурни салони, осигуряване на нормени стойности на осветлението в учебните помещения.

До 10.09.14 г. с проверки бяха обхванати всички подлежащи на контрол 73 учебни заведения, като 40 от проверките бяха за контрол по изпълнение на дадените предписания. Във всички 40 училища бяха изпълнени изцяло предписаните мероприятия.

За подобряване базите на детските заведения в Областта бяха издадени 68 предписания.

С лабораторен контрол през I-вото тримесечие на 2014 г. бяха обхванати 10 обекта – 5 учебни заведения и 5 детски заведения (3 ОДЗ и 2 ЦДГ). В детските заведения и училищата беше извършено измерване на осветлението и

на параметрите на микроклимата. В 1 от обединените детски заведения измерените параметри на микроклимата не отговаряха на здравните норми, а в 1 от детските градини и в 3 от учебни заведения се установи, че осветлението не отговаря на здравните норми и съответно бяха издадени 5 предписания.

Контрол на оптики

През отчетната година подлежащите на контрол 21 обекта бяха обхванати с общо 24 проверки, при които не бяха констатирани несъответствия с нормативните изисквания.

Контрол на водоснабдителни обекти и съоръжения

С текущи проверки през годината бяха обхванати всички централни водоизточници и самостоятелно разположени водоснабдителни съоръжения. Извършени бяха съответно 503 проверки на водоизточници и 701 проверки на водоснабдителни обекти и съоръжения за питейно-битови цели. Издадени бяха 90 предписания, от които 86 до управителя на „В и К Шумен” ООД, гр. Шумен, за предприемане на мерки за отстраняване на констатирани несъответствия в качествата на питейната вода, подавана за водоснабдяване на населените места в област Шумен. 29 от предписанията бяха за възстановяване цялостта на оградите на СОЗ пояс I на водоизточниците, а 61 – за предприемане на мерки за отстраняване на констатирани несъответствия в качествата на питейната вода, подавана за водоснабдяване на населените места в област Шумен. Спрямо отговорните лица бяха предприети необходимите действия за съставяне и предявяване на актове за установените административни нарушения. Съставени бяха 26 акта за несъответствия в качествата на питейната вода.

Контролът над водоснабдяването от язовир „Тича”, като основен водоизточник за градовете Шумен и Велики Преслав винаги е бил приоритет за отдел ДЗК. За установяване състоянието на СОЗ на язовир „Тича” бяха извършени неколнократни проверки. При проверките беше констатирано неспазване на забраните и ограниченията в СОЗ, за което бяха съставени 3 АУАН на физически лица. За водоизточника няма актуализиран проект за СОЗ.

МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ НА ФАКТОРИ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА

Контрол и мониторинг на води

Питейни води

Съвместно с Басейнова дирекция за Черноморски район с център Варна беше изготвен обобщен годишен доклад за 2014 г. за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битови цели и извършено четирикратно пробонабиране (на 05.03.2014 г., 07.05.2014 г., 13.08.2014 г. и на 04.11.2014 г) и проследяване качествата на водата на язовир „Тича“ по дълбочини (на 0, 5, 10, 15 и 20 м). В РЗИ беше проведен лабораторен контрол по микробиологични показатели от приложение № 1 (№ 43-46) на Наредба № 12 за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ДВ бр. 63/02 г.). От проведените 80 изследвания 75 съответстват на изискванията по контролираните параметри: коли форми, фекални колиформи, фекални стрептококи и салмонела, а 5 не

съответстват – 2 по показател фекални стрептококи (на дълбочини 15 и 20 м на 05.03.2014 г.) и 3 по показатели коли форми, фекални колиформи, фекални стрептококи (на дълбочина 15 м на 04.11.2014 г.). Наблюдава се 100% съответствие на резултатите по показател салмонела, 95% съответствие на резултатите по показатели коли форми – общо (при 37° С) и фекални колиформи и 85% съответствие на резултатите по показател фекални стрептококи с препоръчителните стойности в приложение № 1 към чл. 1, ал. 1 от Наредба № 12 (ДВ бр. 63/2002 г.).

През 2014 г. в област Шумен е нямало населени места на режимно водоснабдяване.

През 2014 г. бяха актуализирани мониторинговите програми, разработени съвместно с „В и К Шумен” ООД, гр. Шумен и с останалите 13 ведомствени водоснабдителни дружества. Повишена беше възискателността към ВиК операторите по отношение изпълнението в пълен обем на задълженията им, свързани с мониторинга на качествата на питейните води, съгласно изискванията на Наредба № 9 на МЗ, МРРБ и МОСВ за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели (ДВ 30/2001 г., изм.) и предоставяне в РЗИ на данните от извършения мониторинг, съгласно изискванията на Закона за водите.

Като цяло планът за вземане на проби за лабораторен анализ беше изпълнен съгласно разработения график. Ръководството на инспекцията положи усилия за осигуряване на необходимия транспорт.

Всички зони на водоснабдяване бяха обхванати с лабораторен контрол. Извършени бяха общо 9734 изследвания по показателите на постоянния и периодичния мониторинг – от тях 8444 от водопроводната мрежа на населените места, 730 от водопроводната мрежа на ведомствени водоснабдявания, 566 от местни водоизточници. По ДЗК от централни водоснабдявания на населените места са извършени 8444 изследвания, от които 8365 отговарящи на изискванията на Наредба № 9 на МЗ, МРРБ и МОСВ за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели (ДВ бр. 30/01 г.). Процентът на изследванията, отговарящи на Наредба № 9 на МЗ, МРРБ и МОСВ (ДВ бр. 30/01 г.) е 99,06% (при 98,93% през 2013 г.).

От общия брой проби с отклонения по химични показатели 77% бяха по показател нитрати и 23% – по показател мътност. Характерно за региона е сезонното рязко покачване броя на нестандартните проби по показател мътност в месеците с обилни валежи и интензивно снеготопене, обяснимо с карстовия характер на терените в областта, както и с липсата на пречиствателно съоръжение при язовир „Тича”.

През 2014 г. трайни отклонения от хигиенните норми по химични показатели, бяха регистрирани само по показател нитрати. Общият брой населени места, с установено през годината наднормено съдържание на нитрати е 17, разпределени в 15 зони на водоснабдяване.

Повишено съдържание на нитрати през 2014 г. беше установено при лабораторния контрол на питейната вода от следните населени места в област Шумен – гр. Плиска, с. Струйно, с. Овчарово, с. Миланово, с. Методиево, с. Янково, с. Избул, с. Писарево, с. Лятно, с. Деница, с. Борци, с. Черноглавци, с.

Боян, с. Върбак, с. Църквица, с. Каравелово и с. Ружица. В три от изброените населени места бяха установени стойности на нитрати над 100 мг/л – гр. Плиска, с. Янково и с. Овчарово.

Вода с повишено съдържание на нитрати е консумирало 4,49% от населението на Областта през 2014 г., като за сравнение този процент през 2013 г. е бил 5,11%, а през 2012 г. – 5,13%.

Понижение на стойностите на нитратите под 50 мг/л беше установено при лабораторния контрол на питейната вода от следните населени места в областта – с. Мараш, с. Новосел, с. Жилино, с. Сечище, с. Мировци, с. Единаковци, с. Каменяк

В сравнение с 2013 г. беше отчетено понижение на нитратите под 100 мг/л в с. Беджене и в с. Преселка.

По-голяма част от констатираните отклонения по микробиологични показатели се дължаха на пропуски в обеззаразяването на водата.

Ежемесечно с отдел ПЕК се анализираха данните от лабораторния контрол и регистрираната чревна инфекциозна заболяемост, като не бе констатирана връзка между тях. Своевременно на „В и К Шумен” ООД, гр. Шумен се съобщаваха получените резултати при лабораторния контрол, както и констатираните несъответствия.

В информационната система бяха попълнени данните от мониторинга на питейните води за 2013 г. и бяха изпратени в указания от МЗ срок.

Води за къпане

На територията на Област Шумен няма няма официално определени от областния управител и от кметовете на десетте общини зони за къпане, както и водни площи, в които къпането е изрично забранено, но ползващи се традиционно от голям брой къпещи се.

Води от плувни басейни

Съвместната дейност с БЧК при разкриване и последващия контрол на плувните басейни е традиционно добра.

През отчетната година беше извършен контрол на качествата на водата в един закрит и четири открити плувни басейни. Проведени бяха 280 изследвания, от които 140 по химични и 140 по микробиологични показатели. Всички изследвани през отчетния период проби са стандартни.

Контрол над транспортния шум

От 09.06.14 г. до 26.06.14 г., на основание Наредба № 54 от 2011 г. на Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне информация от промишлените източници на шум в околната среда (ДВ бр. 3/ 2011 г.) и по указания на Министерство на здравеопазването за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг както и периодичността на измерванията, от екип специалисти на отдел „Лабораторни изследвания” към РЗИ Шумен беше проведен ежегодния мониторинг на имисионния шум на територията на града. Измерванията бяха извършени в 15 пункта. В два последователни дни се извършиха по 6 замервания на пункт. Наблюдаваният показател беше еквивалентното ниво на

шума. Отчетено беше влиянието на интензивността на движението на моторните превозни средства за час, структурата на транспортния поток, вида и състоянието на пътното покритие, наклона на улиците, наличието на озеленяване и вида на околното застрояване.

Най-високи средни шумови нива бяха измерени в пунктовете прилежащи към пътни и железопътни трасета, като във всеки от тях е превишена допустимата норма от 60 дБА.

Високите шумови нива, регистрирани на тези улици са вследствие на големия брой преминаващи през пунктовете автомобили, техническото състояние на моторните превозни средства и скоростта на движението.

Не бяха установени средни стойности на шума в и над диапазона 73-77 дБА.

Най-високо средно шумово ниво в диапазона 68-72 дБА беше установено в 1 пункт – бул. „Симеон Велики“ до № 14.

Средни стойности на шума в диапазона 63-67 дБА бяха регистрирани в 8 пункта – ул. „Софийско шосе“ до № 13, бул. „Славянски“ (южно платно) до № 7, ул. „Дедеагач“ до бл. 13, бул. „Ришки проход“ до № 15, бул. „Плиска“ до № 6, бул. „Мадара“ до № 17, ул. „Вл. въстание“ до № 18, ул. „Дедеагач“ до № 21.

Средна стойност на шума в диапазона 58-62 дБА беше установена на ул. „П. Парчевич“ до № 18.

Със средни стойности на шума под 58 дБА бяха 5 пункта – ул. „Ген. Драгомиров“ до ЦДГ, ул. „Ивайло“ до № 18, ул. „Каварна“ до читалище „Т. Петков“, ул. „Спартак“ до № 24, ул. „Боровец“ до № 10.

През 2014 г. няма измерени максимални стойности над 70 дБА.

Увеличение на средните стойности на еквивалентните нива на шума спрямо 2013 г. се наблюдава в 11 от пунктовете от 0,2 дБА на пункта на бул. „Плиска“ до № 6 до 5,0 дБА на ул. „Боровец“ до № 10. Увеличението на средните еквивалентни нива на шума в 4 от пунктовете е свързано с увеличени брой на преминалите моторни превозни средства за час.

Намаление на средните стойности на шума се наблюдава в 4 от пунктовете – от 0,8 дБА ул. „Софийско шосе“ до № 13 до 1,9 дБА на бул. „Славянски“ (южно платно) до № 7. Намалението на средните еквивалентни нива на шума в 3 от пунктовете е свързано с намаления брой на преминалите моторни превозни средства за час.

Нива на шум под граничната стойност за ден за съответната зона са регистрирани в пунктове №№ 7÷10 (бул. „Мадара“ до № 17, ул. „Вл.въстание“ до № 18, ул. „Дедеагач“ до № 21, ул. „Ген. Драгомиров“ до ЦДГ).

Като цяло интензивността на моторните превозни средства е увеличена в 5 от пунктовете. По отношение структурата на потока, увеличението е за сметка на леките коли и МПС с дизелови двигатели. Състоянието на пътното покритие в 12 от пунктовете е добро, а при 3 е задоволително.

Предприетите благоустройствени мероприятия в гр. Шумен се изразяват в рехабилитация и реконструкция на общинската пътна мрежа, частично залесяване на определени улици. Изпълнение на мероприятията, водещи до намаляване на имисионния шум, заложен в Общия градоустройствен план на

гр. Шумен. Поетапно беше подобрена шумоизолацията на общински сгради (детски ясли, детски градини и учебни заведения), подлежащи на усилен шумозащита. По-малко внимание се отделя на вътрешно кварталната пътна мрежа, където също е необходима подмяна на пътната настилка и допълнително озеленяване.

Доклада беше изпратен и до кмета на община Шумен, МЗ и НЦОЗА.

Контрол на шума от локални източници

В периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2014 г. в РЗИ – Шумен постъпиха 2 жалби от граждани за наднормени нива на шум, излъчван от локални източници (заведения за хранене и развлечения), разположени в урбанизираната територия. И двете жалби бяха основателни, като измерените стойности на еквивалентните нива на шума в dB(A) не съответстваха на изискванията в единия случай за вечер и нощ, а в другия – само за нощ. Издадени бяха 2 предписания за предприемане на мерки за недопускане на шум в околната жилищна среда над допустимите гранични стойности.

Контролът на локални източници на шум от обекти, срещу които е получена жалба в РЗИ беше извършван чрез проверки и измервания (3 пъти в рамките на 12 месеца). Първото измерване беше извършено при получаване на жалбата, второто - след изтичане срока на предписаните мероприятия, а третото - в рамките на 12 месеца от датата на изтичане на срока на предписанието. Измерването беше провеждано в жилището на жалбоподателя или в най-близката до източника на шум жилищна сграда.

При проверките се следеше за спазване изискванията на Закона за защита от шума в околната среда (ДВ бр. 74/2005 г., изм.) и на Наредба № 6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху човешкото здраве (ДВ бр. 57/2006 г.).

Мониторинг на електромагнитни полета

На 05.02.2014 г. и на 13.10.2014 г. беше проведен мониторинг на електромагнитните полета около базовите станции за мобилна комуникация в райони на 5 детски, 1 учебно и 1 лечебно заведение, разкрити на територията на гр. Шумен, както и на 5 жилищни територии в гр. Шумен за установяване съответствието им с изискванията, регламентирани с Наредба № 9/1991 г. на МЗ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (ДВ бр. 35 от 1991 г., изм. и доп.).

Цел на мониторинга беше измерване и оценка на съответствието на плътността на мощност в микровълновия диапазон, $S[\mu\text{W}/\text{cm}^2]$.

Основните източници на лъчение бяха антени за мобилна комуникация на БС на мобилни оператори, разположени на покриви на жилищни сгради.

Измерванията бяха извършени от специалист от лаборатория „Физични фактори” на Дирекция „Лаборатории изследвания” при РЗИ – Варна, които разполага с необходимата апаратура.

Използван метод за контрол: „Методика за измерване и оценка на електромагнитното поле в населената околност на предавателни антени към

системи за мобилни връзки”, Сборник методи за хигиенни изследвания, том IV, Селищна среда, на НЦХМЕХ, (понастоящем НЦОЗА).

Резултатите от проведените измервания на плътността на мощност на електромагнитните полета в горесцитираните райони показват, че получените стойности не превишават пределно допустимите нива за населени територии и експлоатацията на изследваните базови станции не създава здравен риск.

МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ НА ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води

В област Шумен с проверки бяха обхванати 64 обекта, от които 2 фирми производители на бутилирани трапезни води и 62 обекта за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води. При проверка в цеха за бутилиране на трапезна вода на „Юнайтед дринкс” ДЗЗД в гр. Шумен се установи, че ДПП, ДХП и НАССР не са изготвени съгласно нормативната уредба. За отстраняване на цитираните нарушения беше издадено предписание на управителя на цеха.

За анализ на физико-химични показатели бяха взети 9 проби бутилирани води, а за изследване на микробиологични показатели (*E. coli*, колиформи, фекални стрептококи, Псевдомонас аеругиноза, сулфитредуциращи клостридии) бяха взети 20 проби бутилирани води. Всички изследвани 29 проби бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, отговаряха на здравните изисквания по анализирания микробиологични и физико-химични показатели.

Взети за изследвания бяха също 33 проби бутилирани води, предлагани чрез системи за топла/студена вода в детски и учебни заведения, от които 9 бяха нестандартни.

Във връзка с цитираните нарушения бяха издадени 9 заповеди за спиране на дейност.

Контрол над козметични продукти

На територията на Областта има регистрирани три предприятия за производство на козметични продукти. С контрол бяха обхванати и 203 обекта за съхраняване и търговия с козметични продукти. Извършени бяха общо 313 проверки за контрол на козметични продукти за спазване изискванията по отношение на състава, етикетирването, опаковките, условията и сроковете на съхранение, условията на предлагане, необходима документация и други специфични изисквания, посочени в съответните нормативни актове.

Контролната дейност през годината беше насочена към козметичните продукти, предназначени за деца; козметичните продукти, предназначени за приложение върху зъбите или лигавиците на устната кухина (вкл. за избелване на зъбите); козметични продукти за приложение върху кожата на лицето; козметичните продукти, предназначени за предпазване от слънчево изгаряне и козметичните продукти, съдържащи наноматериали. Засилен беше контрола към козметичните продукти внос от трети страни и спазването на нормативните изисквания от лицата, които пускат на пазара в страната такива

продукти.

По писма на МЗ бяха извършени 17 насочени проверки във връзка с получени уведомления по системата RAPEX. Търсени бяха 107 опасни козметични продукта в обектите за търговия с тях.

При пробонабирането на козметични продукти беше спазено изискването 50% от общия брой козметични продукти да са внос от трети страни, 40% да са от българско производство и 10% да са с произход от ЕО.

По микробиологични показатели бяха изследвани 77 проби козметични продукти, от които 34 бяха продукти предназначени за деца.

Физико-химичен контрол на козметични продукти беше извършен на 64 броя проби (при план 63). За съдържание на водороден пероксид бяха изследвани 9 проби козметични продукти, за съдържание на амоняк – 6 проби, за съдържание на сребърен нитрат – 6 проби, за борна киселина, борати и тетраборати – 14 проби, за формалдехид – 6 проби, за тиогликолова киселина – 8 проби, за литиев хидроксид – 4 проби, за съдържание на цинк пиритион – 4 проби. Мониторинг за съдържание на тежки метали беше проведен при 7 козметични продукта.

От изследваните 141 броя проби козметични продукти 140 отговаряха на здравните изисквания по изпитваните микробиологични и физико-химични показатели.

В една от пробите червило червило „Baolishi ” № 72, най-добър до: 04.2017, с производител BAOLISHI COSMETICS CO Ltd, Huanglishan industrial, Китай се доказва съгласно протокол от изпитване №ЛИК-Д 590/25.07.2014 г. на Лабораторен изпитвателен комплекс при РЗИ – Варна, съдържание на следните вещества: кадмий (CAS № 7440-43-9, ЕО № 231-152-8) и олово (CAS № 7439-92-1, ЕО № 231-100-4), включени в т. 68 и т. 289 на приложение № II „Списък на веществата, забранени в козметичните продукти” на Регламент (ЕО) № 1223/ 2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти (ОВ, L 342, 22.11.2009 г.). Установено е съдържание на олово >10 mg/kg и съдържание на кадмий >10 mg/kg.

За горесцитираното нарушение бяха информирани СРЗИ и МЗ и беше подготвено и извършено нотифициране на продукта.

Контрол върху химичните вещества, смеси и изделия

На територията на Областта функционират 6 предприятия, произвеждащи химични смеси, от които 2 са производители на биоциди и 3 са производители на детергенти и 1 за производство на биоциди и детергенти. От извършените 391 проверки 8 бяха в производствени обекти, 1 – на фирма-вносител на детергенти, 174 на дистрибутори и 208 – на потребители надолу по веригата.

Засилен беше контрола върху пуснатите на пазара химични вещества и смеси по отношение спазване на изискванията за опаковане и етикетиране, регламентирани от Наредбата за реда и начина на класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси; наличие на информационен лист за безопасност на български език от вносителите и дистрибуторите и неговото съответствие с нормативните изисквания; предоставянето на информация,

съгласно Дял IV на Регламент REACH; пускането на пазара на вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделие, за които в Приложение № 17 на Регламент REACH се съдържат ограничение; спазване на задължението на лицето, което пуска на пазара химична смес, класифицирана като опасна въз основа на физико-химичните и токсикологичните ѝ свойства, за изпращане в МЗ на информация за химичния състав, физико-химичните и токсикологичните ѝ свойства; спазване на изискването пуснатите на пазара биоциди и биоцидни препарати да имат разрешение за пускане на пазара, издадено по реда на ЗЗВВХВС.

По писма на МЗ бяха извършени 19 насочени проверки във връзка с получени уведомления по системата RAPEX. Търсени бяха 143 опасни продукта в обектите за търговия с тях.

Издадени бяха 16 предписания – от които 3 на производители във връзка с класифицирането, опаковането и етикетирането на произвежданите от тях химични смеси, 13 на дистрибутори, от които 3 – за класифицирането, 2 – за опаковането и 8 – за осигуряване на изискваните се информационни листи за безопасност на български език, за предлаганите от тях химични смеси

С 23 проверки бяха обхванати и разкритите в Областта 19 селскостопански аптеки. За отстраняване на констатирани несъответствия с нормативните изисквания бяха издадени 2 предписания.

През годината беше издадено 1 разрешение за отстраняване на азбестосъдържащи материали от стара водопроводна система както и 2 разрешение за пренасяне на покойници извън страната.

Контрол на дрехи втора употреба

В разкритите на територията на област Шумен обекти за търговия с дрехи втора употреба бяха извършени 180 проверки. За констатирани нарушения на изискванията на Наредба № 27 за изискванията към дрехите втора употреба бяха издадени 9 предписания и бяха съставени 10 акта на отговорните лица, четири от които са по имуществени санкции.

КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

Контрол върху дейността на службите по трудова медицина

На територията на област Шумен са регистрирани 10 служби по трудова медицина, като една от тях (СТМ „Авицена 2002” ООД със седалище и адрес на управление гр. Шумен, ул. „Оборище” № 2, вх. Б, ет. 3, ап. 12) не е извършвала дейност от създаването си, поради което с проверката бяха обхванати 9 служби по трудова медицина.

Всички 9 действащи служби бяха обхванати с 20 проверки, като бяха проконтролирани за наличие на регистрация и пререгистрацията в МЗ и за съответствие на дейността им с изискванията на нормативните актове за осигуряване на здраве и безопасност при работа.

Службите имат сключени договори с предприятията, които обслужват. Изпълняват задълженията си по чл. 25а, ал. 1, т. 1-5 от ЗЗБУТ (оказват помощ на работодателите за създаване на организация за безопасност и здраве при работа, при необходимост предлагат мерки за отстраняване и намаляване на

установения риск, организират и провеждат обучение на работещи и служители по правилата за опазване на здравето и безопасността при работа, изготвят оценка на професионалните рискове, извършват наблюдение и анализ на здравното състояние на работещите). В състава на службите няма лица, посочени в чл. 25б, ал.3 от ЗЗБУТ. Всяка от службите по трудова медицина има утвърден правилник за устройството и дейността си. Водените от СТМ здравните досиетата на работещите в обслужваните предприятия са окомплектовани и съдържат всички необходими данни.

Всички СТМ извършват консултации и подпомагат работодателите, с които имат сключени договори при организирането на предварителните и периодични медицински прегледи и изследвания за ранното откриване на изменения в организма в резултат от въздействие на работната среда.

Службите извършват наблюдение, анализ и оценка на здравното състояние във връзка с условията на труд на всички обслужвани работници.

В срок до 30 юли 2014 г. от всички СТМ бяха предоставени в РЗИ изготвените обобщени анализи на здравното състояние на работещите във всяко от обслужваните предприятия за предходната година. Спазени бяха минималните изисквания към съдържанието им. В представените анализи беше отразена връзката между конкретните условия на труд и здравното състояние на работещите.

ТЕМАТИЧНИ ПРОВЕРКИ И ПРОВЕРКИ С ДРУГИ ВЕДОМСТВА

През 2014 г. са извършени 6 планови тематични и 38 насочени проверки след писма на МЗ.

- Във връзка с писмо на Министерство на здравеопазването Рег. № 04-06-5/12.02.2014 г., относно извършване на **съвместни проверки с представители на РДНСК на държавни и общински детски градини и учебни заведения**, в периода от 10.02.2014 г. до 26.02.2014 г. с проверки бяха обхванати 140 обекта на територията на област Шумен, от които 80 детски градини и 60 учебни заведения. Инспекторите, определени да участват в проверките, извършиха инспекции по отношение спазването на здравните изисквания в обектите. За подобряване на хигиенното състояние и с цел отстраняване на констатирани несъответствия с нормативните изисквания бяха издадени 40 предписания, от които 13 на детски заведения и 27 на училища. Най-често предписваните мероприятия бяха за преобоядисване на помещенията (спални, занимални, класни стаи и коридори), ремонт на санитарни възли (отремонтиране на водопромивни съоръжения и неизправни врати, преобоядисване и подмяна на счупени фаянсови плочки), ремонт на физкултурни салони, отстраняване на теч от покривните конструкции на сградите, осигуряване на нормени стойности на осветлението в учебните помещения. Не беше установено извършване на функционални промени в проконтролираните обекти, без съгласуване с органите на държавния здравен контрол.

- В периода от 1 юли до 30 септември 2014 г. от определените със Заповед на Министъра на здравеопазването здравни инспектори в отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве” при РЗИ Шумен,

които да упражняват контрол в случаите по чл. 25, т. 1, 2, 7, 10 и 18 - 22 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (Обн. ДВ бр. 10 от 4 Февруари 2000 г., изм.) беше извършена **тематична проверка на съответствието с нормативните изисквания на класифицирането, опаковането и етикетиранието на пуснатите на пазара химични смеси съдържащи метанол.**

С проверката бяха обхванати общо 45 търговски обекта, предлагащи химични смеси съдържащи метанол за масова употреба, от които 2 склада за търговия на едро и 43 обекта за търговия на дребно.

При проверката се установи, че пуснатите на пазара химични смеси съдържащи метанол са: спирт за горене, течност за измиване на автостъкла и течност против замръзване на стъкла.

Не бяха установени несъответствия на класифицирането, опаковането и етикетиранието на пуснатите на пазара химични смеси съдържащи метанол с изискванията на ЗЗВХВС и Наредбата за реда и начина на класифициране, опаковане и етикетиранието на химични вещества и смеси.

В шест от проверените търговски обекта в момента на проверката не се представиха Информационни листове за безопасност за предлаганите химични смеси, съдържащи метанол – 2 за спирт за горене, и 4 за течност против замръзване на стъкла.

За отстраняване на горепосочените констатирани нарушения бяха издадени 6 предписания, които отговорниците на обектите изпълниха в посочените срокове.

- В периода от 1 юли до 30 септември 2014 г. здравните инспектори от отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве” при РЗИ Шумен извършиха **тематична проверка по спазване на здравните изисквания в хотели, мотели и семейни хотели, съгласно разпоредбите на Наредба № 15 за хигиенните изисквания към устройството и експлоатацията на обекти за временно настаняване (обн. ДВ, бр. 75/96 г.).**

На територията на област Шумен са регистрирани 14 хотела и 6 семейни хотела или общо 20 обекта. С проверката са обхванати общо 19 от тях (13 хотела и 6 семейни хотела), тъй като 1 от хотелите временно е преустановил дейността си поради ремонтни дейности, за което в РЗИ Шумен има подадена декларация от собственика на обекта.

Функциониращите хотели и семейни хотели не се използват за организиране на детски и ученически отпочиване и туризъм, както и за провеждането на т. нар. „зелени училища” в тях. На територията им няма действащи спортни обекти.

В три от проверените хотели се констатира, че не се водят записи за извършените профилактики на климатиците и водоснабдителната система.

За горепосочените констатирани нарушения бяха издадени три предписания, които отговорниците на обектите изпълниха в посочения срок.

- През второто и третото тримесечие на 2014 г. от здравните инспектори в отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве” при РЗИ – Шумен беше извършена **тематична проверка за изпълнението на договорените между службите по трудова медицина и работодателя**

дейности по чл. 25а, ал. 1 на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, свързани със здравето на работещите.

С проверката бяха обхванати 8 от регистрираните 10 служби по трудова медицина на територията на област Шумен и 1 офис на СТМ със седалище и адрес на управление в гр. София.

Две от СТМ със седалище и адрес на управление в гр. Шумен не бяха обхванати с тематичната проверка, едната – защото не е извършвала дейност от създаването си, за което има представена декларация от управителя, а другата – тъй като беше представено уведомително писмо в РЗИ – Шумен, че прекратява дейността си от януари 2014 г. и е уведомила обслужваните от нея фирми.

Всяка от проверените служби има сключени договори за обслужване на работещите между службата по трудова медицина и съответния работодател. Службите по трудова медицина са провеждали консултации и са подпомагали работодателите, с които имат сключени договори за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Извършените по договора дейности са документирани с протоколи от заседания на КУТ/ГУТ, приемно-предавателни протоколи и писма. Всяка от проверените служби осъществява дейността си съгласно изготвената от тях програма за оказване помощ на работодателите за създаване на организация за безопасност и здраве при работа. Извършвана е оценка на риска за здравето и безопасността на работещите, разработвани и предлагани са мерки за предотвратяване, отстраняване и намаляване на установения риск. Всяка от проверените служби осъществява дейността си съгласно изготвената от тях програма за оценка на професионалните рискове и анализа на здравословното състояние на работещите. Службите представиха списък с предприятията, които са без данни за временна и трайна неработоспособност, без регистрирани професионални болести и трудови злополуки. Тези предприятия са в групата на предприятия до 30 работещи съгласно Приложение №5 от Наредба №3 от 25 януари 2008 г. за условията и реда за осъществяване дейността на службите по трудова медицина. Всяка от проверените служби е изготвила предложения към съответния работодател за провеждане на периодични медицински прегледи в зависимост от възрастовите особености на работещите и естеството на риска на работното място. Всяка от проверените служби е изготвила програма за обучение по правилата за осигуряване на здраве и безопасност при работа и спазване на изискванията за безопасна работна практика, утвърдена от работодателя като за целта са провеждани организирани обучения на работещите във връзка с конкретните опасности на работното място, по правилата за първа помощ, самопомощ и взаимопомощ.

• Във връзка с писмо на МЗ изх. № 16-00-183/22.08.2014 г. в периода от 30.08.14 г. до 10.09.2014 г. беше извършена **насочена проверка относно готовността на разкритите на територията на област Шумен учебните заведения за откриване на новата 2014/2015 учебна година.**

Учебните заведения, подлежащи на контрол в област Шумен са 73, разпределени както следва: НУ – 3; ОУ – 38; СОУ – 16; помощни училища – 2; професионални гимназии – 12; колеж – 1; ВУЗ – 1.

До 10.09.14 г. с проверки бяха обхванати всички подлежащи на контрол 73 учебни заведения, като 40 от проверките бяха за контрол по изпълнение на дадените предписания. Във всички 40 училища бяха изпълнени предписаните мероприятия.

- В периода от 01.06.2014 г. до 30.10.2014 г. от екип специалисти от отдел „Държавен здравен контрол” и отдел „Лабораторни изследвания”, Дирекция „Обществено здраве” при РЗИ Шумен беше извършена **тематична проверка за спазване на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ бр. 30/2001 г. изм. и доп.) по отношение методите за анализ на питейни води, които се използват от водоснабдителните дружества.**

Проверени бяха 3 лаборатории, от които една на „Алкомет” АД, гр. Шумен и две на „В и К Шумен ” ООД в гр. Шумен и в гр. Велики Преслав. Не бяха констатирани нарушения.

- През трето и четвърто тримесечие на 2014 г. от определените със Заповед №РД-28-250 от 22.11.2013 г. на министъра на здравеопазването здравни инспектори в отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве” при РЗИ – Шумен, които да упражняват контрол в случаите по чл. 25, т. 1, 2, 7, 10 и 18-22 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (Обн. ДВ бр. 10 от 4 Февруари 2000 г., изм.) беше извършена **тематична проверка за спазването на забраната и ограниченията за употреба на кадмий и неговите съединения съгласно т. 23 на приложение № 17 на Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и Съвета от 18 декември 2006 година относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).**

На територията на област Шумен не бяха установени фирми-производители на стоки произведени от полимери или съполимери на винилхлорид.

При проверката беше констатирана една фирма-вносител, регистрирана на територията на гр. Шумен, осъществяваща внос на тръби, тръбопроводи и техните сглобки (предназначени за питейна вода) от Република Турция.

За определяне съдържание на кадмий и неговите съединения бяха взети 6 проби, които след предварително съгласуване с лабораторията на РЗИ – Варна бяха изпратени за анализ през месец август и месец ноември.

Получените лабораторни резултати показват, че по съдържание на кадмий и неговите съединения изследваните проби отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) №835/2012 на Комисията от 18 септември 2012 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) по отношение на приложение XVII (кадмий).

- В периода от 1 април до 30 ноември 2014 г. от здравните инспектори в отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве” при РЗИ – Шумен беше извършена **тематична проверка за предлаганите бутилирани води в детски и учебни заведения.**

Целта на проверката беше да се проследи какви видове бутилирани води

се предлагат в детските и учебни заведения, прилага ли се системата за управление на безопасността на продуктите и добри хигиенни практики при предлагането на бутилирани води чрез системи топла/студена вода в детски и учебни заведения, както и качеството на предлаганата от системите вода.

Обект на проверката бяха предлаганите бутилирани води в потребителски опаковки и системите тип топла/студена вода в детски и учебни заведения.

На територията на област Шумен са регистрирани 126 детски заведения и 73 учебни заведения или общо 199 обекта. С проверката бяха обхванати всички регистрирани обекти.

От проверените 126 детски заведения в 2 се предлагаха бутилирани води в потребителски опаковки, а в 27 бяха поставени системи за топла/студена вода. В проверените 73 учебни заведения нямаше поставени системи за топла/студена вода, а в 27 се предлагаха бутилирани води в потребителски опаковки в разкритите училищни бюфети и/или павилиони.

При проверките бяха взети 33 проби вода от системите топла/студена вода, които бяха анализирани по микробиологични показатели (коли форми в 100 мл, Ешерихия коли в 100 мл, ентерококи в 100 мл, псевдомонас аеругиноза в 250 мл), съгласно изискванията на Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ бр. 30/2001 г. изм. и доп.). Девет от пробите бяха нестандартни.

За отстраняване на констатираните нарушения бяха издадени девет предписания и девет заповеди за временно спиране ползването на системите за топла/студена вода, които отговорниците на обектите изпълниха.

От нестандартните партиди вода бяха взети галони за изследване по микробиологични показатели, съгласно Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Същите бяха изпратени за анализ в лабораторията на РЗИ – Варна. Получените резултати показаха, че взетите за анализ проби са стандартни.

- По писма на МЗ са извършени **36 насочени проверки във връзка с получени уведомления по системата RAPEX**. Търсени бяха 250 опасни стоки. Извършени бяха 1133 проверки, при които не бе установено наличието им. За резултата от всички проверки бе уведомена в срок Дирекция „ОЗ” при МЗ.

- Във връзка с контрола по спазване забраната за тютюнопушене на обществени места бяха извършени 11 съвместни проверки със служители на ОД на МВР извън работното време на инспекцията (в почивни, празнични дни и вечер след 22 часа).

ДЕЙНОСТ ПО ОПАЗВАНЕ ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ

Основните задачи, по които работи отдел „ЛБПЗ” през 2014 г. бяха:

1. Наблюдение на здравословното състояние, някои фактори на жизнената среда, начина на живот на групи от населението на регионално ниво и търсене връзка и зависимост между тях с цел прилагане на адекватни профилактични мерки и промотивни здравни мероприятия.

2. Изпълнение на дейности по Национални и регионални програми за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол и др.) и факторите на риска в околната среда.

3. Ангажиране на обществеността, НПО, областните и общинските ръководства в организацията, финансирането и организирането на дейности по здравна промоция, здравно образование и борба с вредните за здравето навици.

4. Системен контрол по спазване наредбите на Закона за здравето (чл. 54, чл. 55, чл. 56) за ограничаване на тютюнопушенето и злоупотребата с алкохол и Наредба № 6 от 2011 г. на МЗ за здравословното хранене на децата от 3 до 7 г. в детските заведения, Наредба № 2 от 2013 г. на МЗ за здравословното хранене на децата на възраст от 0 до 3 г. в детски колективи и детски кухни, Наредба № 37 от 2009 г. на МЗ за здравословното хранене на учениците и Наредба № 24 от 2006 за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания на учебните занятия..

5. Активно сътрудничество със СМИ при реализиране на дейности на отдел ПБПЗ и РЗИ.

6. Организиране на масови прояви, свързани с Международни и Национални дни, посветени на здравен проблем.

7. Планиране, разработване и разпространение на съвременни печатни здравно-образователни, информационни и методични материали за нуждите на населението.

8. Осъществяване на ефективна координация на отдел ПБПЗ с местните и регионалните здравни структури, с отделите ПБПЗ от съседни области, НЦОЗА и МЗ при изпълнение на дейностите по профилактика на болестите и промоция на здравето.

Приоритетните целеви групи, с които работихме през годината бяха:

1. Деца от ЦДГ, ученици, студенти и хора в третата възраст.
2. Деца и ученици от етническите малцинства и ДДЛРГ.
3. Жени в активна възраст и менопауза и рискови групи по отношение на остеопорозата.

4. Медицински специалисти от ЦДГ и училищата, педагогическите съветници в училищата.

АНАЛИЗИ, ОЦЕНКИ, ПРОУЧВАНИЯ

През 2014 г. от служителите в отдела бяха извършени следните анализи, оценки и проучвания:

1. Анализ на здравословното състояние на организирани детски и ученически колективи.

2. Анализ на качеството на атмосферния въздух в Област Шумен за 2013 г. (по данни на РИОСВ) и анализ на здравното състояние на населението по нозологични единици, имащи доказана връзка със замърсителите на атмосферния въздух.

3. Анализ и оценка чрез проучване на организираното хранене на децата в 23 Детски градини, разкрити на територията на Област Шумен, относно

изпълнение изискванията на Наредба № 6 от 2011 г. за здравословно хранене на децата от 3-7 г. в детски заведения.

4. Оценка на представените 142 седмични разписания за двата учебни срока по реда и процедурите на Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания на учебните занятия.

Дейности по профилактични програми

През 2014 г. отделът работи по следните Национални програми:

- Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014–2020 г.

- Национална програма за действие по околна среда и здраве.

- Национална програма за ограничаване на тютюнопушенето в Република България 2011-2015г.

- Национален план за действие "Храни и хранене" 2011-2016г.

- Национална програма за ограничаване на остеопорозата в Република България 2011-2015г.

- Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства и План за действие към нея 2011-2015г.

- Национална програма за профилактика и контрол на ХИВ и СПИН в Република България 2008-2015г.

- Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р. България за периода 2012-2015 г.

- Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 г. в България..

- План за действие за изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците.

За изпълнението на Националните програми работихме ежедневно с нашите партньори: медицински специалисти от ЦДГ, медицински специалисти и педагогически съветници от училищата, БЧК и БМЧК, РИО, РИОСВ, Община Шумен - Общински здравен център (ОЗЦ), Младежки дом, ученически парламент, студентски съвет на ШУ „Еп. Константин Преславски”, Асоциация „Жени без остеопороза- 21“, НПО, здравни медиатори, Ромска фондация „Искра”, Семейно консултативен център гр. Шумен, гр.Н. Пазар и гр. В. Преслав, Комплекс за социални услуги на деца и семейства и др.

При осъществяване на дейностите по програмите бяха използвани различни форми на работа: тренинги, интерактивни занятия, дискусии, обучение на връстници, обучителни семинари, дискусии, викторини, лекции, беседи, открити уроци, видеопокази, презентации на различни здравни теми, раздаване на информационни и обучителни материали, организиране на кампании и масови прояви, медийни кампании и др.

Текстуална интерпретация на цифровите показатели посочени в бюджетна програма №2 „Промоция и превенция на незаразните болести“

1. Дейност по профилактични програми и проекти:

-Реализирани дейности по Национални програми по профилактика на незаразните болести – 109 бр. (беседи, презентации, кампании, работни срещи, семинари, миникампании в училища и ЦДГ, видеопокази).

2. Оценка на учебната натовареност:

- Оценени паралелки за установяване седмичната учебна натовареност на учениците – 988 бр. (на територията на област Шумен обекти за оценка на седмични разписания са 71 училища (3 Начални училища, 38 Основни училища, 16 СОУ, 12 ПГ И 2 други). Оценките са извършени за II учебен срок на 2013/2014 г. и I учебен срок на 2014/2015 г.

- Училища, обхванати с оценка – 100%.

3. Здравно образование на населението:

- Проведени обучителни дейности (беседи, курсове, семинари и др.) сред различни рискови и възрастови групи сред населението – 352 бр. (деца от ЦДГ, ученици от град Шумен и област Шумен, медицински специалисти, лица в неравностойно положение, пенсионери).

- Изготвяне на информационни и методични материали – 5 бр. (листовки – 4 бр. и бюлетин – 1 бр.)

- Проведени здравно-информационни и образователни кампании сред населението – 5 бр. (31.05. – Ден без тютюнев дим, 01.08. – 07.08. – Световна седмица на кърменето, 29.09. – Световен ден на сърцето, 10 май – Двигателна активност, 15.09. – 20.11. – Силанизация на постоянните детски зъби).

- Участие в електронни средства за масово осведомяване – 145 бр. (интервю и информация свързана с дейността на РЗИ – Шумен).

- Публикувани материали в пресата и интернет – 110 бр. (информация за кампании, отбелязване на Световни дни на здравето, информации за дейности на отдел ПБПЗ при РЗИ – Шумен).

- Разпространени информационни материали – 2905 бр.

4. Предоставяне на обучение на медицински и немедицински специалисти от ЦДГ и училища (курсове, семинари и др.) – 6 бр. с медицински специалисти от град Шумен и област Шумен и 1 бр. с медиатори.

5. Здравен контрол:

- Проверки за спазване на седмичното разписание – 154 бр.

- Проверки за спазване на забраната за тютюнопушене, за предлагане на алкохол и за пряка реклама на спиртни напитки по 33 – 1173 бр.

- Проверки по храненето на организирани колективи за спазване на здравните изисквания – 202 бр.

Организационно-методична дейност

Обекти планирани за ОМП в ЦДГ, ДЯ и училища – 173, изпълнение – 173.

Обекти планирани за ОМП в специализирани заведения за социални услуги за деца – 2, изпълнение – 2.

Обекти планирани за ОМП в специализирани заведения за социални услуги за възрастни – 2, изпълнение – 2.

Оказани консултации на немедицински лица в ЦДГ, ДЯ и училища – 6.

Оказани консултации на немедицински лица в специализирани заведения за социални услуги за деца – 6.

Оказани консултации на немедицински лица в специализирани заведения за социални услуги за възрастни – 2.

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период отделът извърши 354 проверки (при план 279 проверки) в 334 обекта по чл. 54 от Закона за здравето.

В Област Шумен се издава един регионален вестник и по чл. 55 са прегледани 251 броя от печатните издания, като не са констатирани нарушения свързани с реклама на спиртни напитки.

По чл. 56 и чл. 56а от Закона за здравето при планирани за контрол 450 обекта са извършени 819 проверки в 628 обекта (обекти за хранене и развлечения – 15, детски и учебни заведения – 181, административни сгради, магазини и офиси – 240, детски площадки – 192).

За учебната 2013/2014 г. училищата в област Шумен са 71. Всички те подлежат на контрол по Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания на учебните занятия. Извършена е оценка на представените 154 седмични разписания за двата учебни срока, всички отговарят на изискванията на Наредба № 24. Извършени са 142 проверки за спазване на съгласуваните с РЗИ седмични разписания.

Във връзка с изпълнението на Наредба № 6 за здравословното хранене на децата от 3-7 г. в ДЗ при план 100 проверки са извършени 110 проверки в ЦДГ. Издадени са 14 предписания за отстраняване на установените несъответствия.

По Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците са извършени 44 проверки (при план 38). Издадени са 9 предписания.

По Наредба № 2 за здравословно хранене на деца от 0-3 години са извършени 48 проверки (при план 26) и са издадени 3 предписания.

Общият брой проверки на храненето в организирани детски и ученически колективи за спазване на здравните изисквания е 202 бр.

Консултативна дейност

През отчетния период са проведени консултации 25 с 398 участници – с медицински специалисти, директори на ДЯ, ЦДГ и ОДЗ във връзка с Наредба № 2 и Наредба №6 на МЗ. Консултации с медицински специалисти и ОЗЦ във връзка с НППХНБ. Консултации с ромски медиатори, клуб „Младежта е толерантна” и НПО „Рома Верситас“, КСУДС и ЦМДЗ във връзка със ЗСЛНП.

Организиран са 2 измервания на костна плътност на 184 лица от Шуменска област с индивидуална консултация за хранене и двигателна активност, свързани с възрастта и здравословното им състояние.

В кабинета за отказване от тютюнопушене са проведени 12 консултации на лица, желаещи да откажат пушенето. Въпреки многобройните съобщения по медиите, интерес към КОТ нямаше.

Безплатно и анонимно изследване на ХИВ – 172 лица, от тях – 83 мъже и 89 жени.

Обучение на прицелни групи

През изминалата година отделът е организирал 3 обучения с 48 участници:

- 1 обучение по програма за ограничаването на тютюнопушенето с 17

участника.

- 2 обучения за ХИВ/СПИН със 31 участника

Лекции и беседи

С деца от ЦДГ, ученици, педагогически съветници, медицински специалисти (от училища и ЦДГ), роми – деца и ученици са организирани 126 лекции и беседи с 3566 участници по различни теми в гр. Шумен и областта.

- околна среда и здраве – 25 беседи с 355 участници;
- тютюнопушене - 25/748;
- алкохол – 4 беседи с 139 участника;
- наркотици – 7/131 ученици;
- СПИН и СПИ - 11/454;
- туберкулоза – 10/857;
- остеопороза - 5/120;
- храни и хранене - 7/157 деца и ученици;
- роми – 6/65 деца, ученици и младежи по различни теми;
- други теми – 26 беседи с 540 деца и възрастни .

Работа със средства за масова информация

В област Шумен се издават 2 вестника, има 1 местна ефирна телевизия и 4 радиостанции. Взаимоотношенията на РЗИ със СМИ са много добри. Те са нашите партньори в здравно-промотивните дейности, а посланията отправени чрез тях, достигат до населението в областта и могат да допринесат за информиран избор и промяна в нагласите за здравословен начин на живот.

През 2014 г. със съдействието на отдел ПБПЗ са осъществени 9 ТВ излъчвания; 82 радио излъчвания. На медиите са изпратени 26 пресматериала и прессъобщения, в сайта на инспекцията са поставени 28 материала (по темите тютюнопушене, СПИН, остеопороза, хранене, екология, туберкулоза, репродуктивно здраве, наркомании, грип, ехинококоза, малария, трихинелоза, имунизации). В пресата са публикувани 110 материала и съобщения. В електронните медии са поместени 82 материала.

Видеопокази

Отделът разполага с 557 заглавия видеофилми на касети и дискове. Изготвеният каталог е разпространен във всички ДЯ, ЦДГ, училища, здравни заведения, ШУ, държавни институции и НПО, с които работим. По заявка правим видеопокази в РЗИ и даваме касети и дискове за ползване най-често в ЦДГ и училища.

С видеокасети и дискове от видеотеката на РЗИ в областта са осъществени 752 видеопоказа с 6173 зрители. От тях 606/5180 зрители в градовете и 146/993 зрители в селата, в ЦДГ – 537/3767 деца, в училища – 172/1982 ученици, пред пенсионери – 43/424.

По тематика видеопоказите са: екология – 91/851 деца и ученици и роми; алкохол – 28/637 деца и ученици; тютюнопушене – 60/933 ученици и деца; СПИН и СПИ – 24/377 ученици; хранене – 107/596 деца и ученици; орални заболявания – 100/588 деца и ученици; остеопороза – 5/147 ученици и деца; лица в неравностойно положение – 6/65 ученици; наркотици – 39/333 ученици и пенсионери; сексуално и репродуктивно здраве – 3/51 ученици; туберкулоза

– 11/452 деца, ученици и пенсионери; други, различни от гореизброените – 278/1143 деца, ученици, роми и пенсионери.

За осъществяване на видеопозаказите в отдела са направени нови 482 записа и презаписа на видеокасети и дискове, които предоставяме в ЦДГ, училища и други организирани колективи в областта.

Издадени, получени и разпространени материали

Получени са материали с 12 заглавия в тираж 3654: „Околна среда и здраве” – 4/424; „ХИВ/СПИН“ – 2/2578; орални заболявания – 6/652.

Издадени материали – 7/3283: ЗСЛНП – 2/2505; тютюнопушене – 1/200; хранене – 1/168; алкохол – 1/10; „ХИВ/СПИН“ – 2/400.

При осъществяване на цялостната дейност на отдела (програми, кампании, семинари, методична и консултативна работа и др.) са разпространени общо 25 заглавия материали в тираж 5392 по национални програми, които са раздадени в ДЯ, ЦДГ, училища, ШУ, НПО, Военно училище, роми, лечебни заведения, СМИ и граждани: (брошури 4/359; , плакат 4/154; дигитална 8/1086; листовки 4/2505; тест 1/100; картички – 1/842; методичен материал – 2/336; тезисен материал – 1/10).

Получени са 21 600 бр. презервативи, а са разпространени – 5 227.

Кампании

Организирането на кампании, посветени на здравни проблеми е важен елемент от дейността на отдела. Организирани и проведени бяха следните кампании:

- за 14.02.14 г. – Ден на влюбените;
- за 24.03.14 г. – Световен ден за борба с туберкулозата;
- за 20.05.14 г. – Международен ден за съпричастност към засегнатите от ХИВ/СПИН;
- за 20.05.14 г. – Европейски ден за борба със затлъстяването;
- за 31.05.14 г. – Световен ден без тютюнопушене;
- за 26.06.14 г. – Международен ден срещу злоупотребата на наркотици;
- за 20.10.14 г. – Световен ден за борба с остеопорозата;
- за 21.11.14 г. – Международен ден без тютюнопушене;
- за 01.12.14 г. – Световен ден за борба със СПИН.

ДЕЙНОСТ НА ОТДЕЛ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ” (ОКА)

I. Отчет за извършеното във връзка с изискванията по акредитацията на органа за контрол.

Органът за контрол при РЗИ – Шумен премина етап на преакредитация и получи от ИА БСА сертификат за акредитация като Орган за контрол от вида А, с рег. № 50 ОКА, валиден до 12.12.2018 г.

При извършване на лабораторния контрол в отдел „ЛИ” стриктно се спазваха изискванията на процедурите, работните инструкции и инструкциите за безопасна работа, влизаци в системата по качество на ОКА.

Средствата за измерване, които подлежах на калибриране съгласно програмата за калибриране на СИ, бяха калибрирани. Съгласно програмата за вътрешни одити на ОКА за 2014 г. бе проведен един планов вътрешен одит и

бе изготвен доклад от преглед на ръководството, с който бе запознат целия персонал на ОКА и директора на РЗИ.

Съгласно програмата за мониторинг на персонала бе направена оценка на компетентността на персонала на ОКА за практическо прилагане на изискванията на стандарт БДС EN ISO/ IEC 17020:2012 и процедурите за контрол, като бе проведен мониторинг по съответните контролни звена.

II. Анализ и оценка на извършената от отдела дейност

През 2014 г. в отдел „Лабораторни изследвания” са извършени общо 17317 изследвания на 3207 проби от води, козметични продукти и храни по физикохимични и микробиологични показатели и микробиологичен контрол на производствена среда (отривки).

В отдела са извършени и 2880 броя измервания на физични фактори и химични агенти в работна среда по ДЗК и по постъпили заявки от физически и юридически лица.

В лабораторно звено „Води, козметични продукти и битови химични препарати” през отчетния период са изследвани общо 809 проби с 10081 анализа.

I. Физикохимичен контрол на води.

1. По здравен контрол

При план на лабораторното звено 365 проби с 4574 изследвания са постъпили и изследвани 464 проби със 7751 изследвания.

Несъответстващи на изискванията на Наредба № 9 на МЗ (ДВ. бр. 30/2001 г.) са 39 броя проби.

- По показатели на постоянния мониторинг от централни, ведомствени и местни водоизточници са изследвани 436 проби (4767 изследвания), от които 38 проби не отговарят на изискванията на Наредба № 9 (ДВ бр. 30/2001 г.). Нестандартните проби са предимно по показател нитрати и мътност.

- По показатели на периодичния мониторинг от централни и ведомствени водоизточници са изследвани 72 проби (3629 изследвания) – от които 13 бр. са нестандартни. От тях в РЗИ Варна са направени 646 бр. анализи на води от централни водоизточници за: радиология, пестициди, тежки метали, бромати, трихалометани, полиароматни въглеводороди, бензен, бенз/а/пирен и 1,2 дихлоретан.

- Води от плувни басейни.

През отчетния период са извършени 140 броя изследвания на 28 броя проби води от плувни басейни. От тях няма нестандартни проби.

- Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

В РЗИ Варна са представени 9 бр. проби от бутилирани води за анализ по физикохимични показатели, съгласно Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

2. По заявки на външни клиенти

По заявки на физически и юридически лица са изследвани 193 броя проби с 1727 анализа от централни, ведомствени, местни водоизточници, плувни басейни и непитейни води. Нестандартни са 14 броя проби (17 анализа).

II. Физико-химичен контрол на козметични продукти и битово-химични препарати.

1. По заявки на здравен контрол

Изследвани са 64 проби със 71 анализа козметични продукти, при план 63 бр. проби с 69 анализа. Изследвани са продукти за съдържание на водороден пероксид, борна киселина, формалдехид, амоняк, сребърен нитрат и тежки метали. Пробите за тежки метали са изследвани в РЗИ Варна. От тях 1 проба е нестандартна.

В РЗИ Варна са изследвани 6 бр. проби от изделия, произведени от полимери или съполимери на винилхлорид за съдържание на кадмий и неговите съединения. Всички проби са стандартни.

Изследвана е една проба от детергенти, която е отчетена като нестандартна.

2. По заявки на външни клиенти

Изследвани са 2 бр. проби от детергенти с 2 бр. анализи.

В обособено контролно звено „Храни” е извършен физикохимичен контрол на 70 бр. със 195 изследвания. Всички са по заявка на външни клиенти. Няма проби с отклонения. По ЗК са изследвани 9 проби с 405 анализа бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води в РЗИ Варна.

През 2014 г. **в контролно звено „Санитарно микробиологичен контрол”** са изследвани 2398 проби със 7236 анализа в следните направления:

- Здравен контрол по микробиологични показатели на води, бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни, бутилирани води-предлагани чрез системи за топла/студена вода в детски и учебни заведения, козметични продукти;

- Контрол по епидемични показания

- Заявки на физически и юридически лица.

I. Микробиологичен контрол на води

1. По здравен контрол

При план на отдела 407 проби с 1209 изследвания в лабораторно звено “Санитарно микробиологичен контрол” са постъпили 614 проби с 2597 изследвания.

- По показатели на постоянния мониторинг от централни, ведомствени и местни водоизточници са изследвани 436 проби – при план 282, от които 58 проби не отговарят на изискванията на Наредба № 9 (Д.В. бр. 30/2001 г.).

- По показатели на периодичния мониторинг от централни и ведомствени водоизточници са изследвани 72 проби (при план 72), от които нестандартни са 10 проби.

- Води от плувни басейни - 28 проби (140 изследвания)- отчетени без отклонения.

- Необработена (сурова вода) от язовир „Тича”, съвместно с Басейнова дирекция гр. Варна – 20 проби с 80 изследвания, от които 3 проби не съответстват на допустимите стойности в Наредба № 12 (Д.В. бр. 63/ 2002 г.).

- Бутилирани води, предлагани чрез системи за топла/студена вода в детски и учебни заведения – 33 проби (132 анализа), от които 9 са нестандартни.

•Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води – 20 проби (100 анализа).

Пробите са изследвани в РЗИ Варна.

2. По епидемични показания - 43 проби води, от които 38 са с показатели на периодичния мониторинг и изследвани и за *Salmonella* spp. Останалите 5 са извънредни и изследвани само за *Salmonella* spp. Всички са отрицателни за *Salmonella* spp.

3. По заявки на физически и юридически лица.

•Питейно–битови води от водопроводната мрежа - 658 проби с 1647 анализа – 31 проби са отчетени като нестандартни.

•Необработена (сурова вода) от язовир „Тича”– 69 проби с 276 изследвания, 14 от тях несъответстват на допустимите стойности в Наредба № 12 (Д.В. бр. 63/2002г.)

•Води от плувни басейни – 46 проби с 138 изследвания. Всички са отчетени като съответстващи.

II. Микробиологичен контрол на козметични продукти:

По здравен контрол са изследвани 77 проби (план 61) с 385 анализа, от които не са отчетени нестандартни.

III. Микробиологичен контрол на храни

По заявки на физически и юридически лица са изследвани 314 проби с 1535 анализа, от които 4 проби са нестандартни.

IV. Микробиологичен контрол на производствена среда в хранителни и други обекти (отривки).

По заявка са постъпили и изследвани общо 620 проби (с 658 анализа), 4 с отклонения.

В лабораторно звено „Физични фактори” за отчетния период са планирани по здравен контрол и обхванати 15 пункта за мониторинг на имисионния шум на територията на гр. Шумен. Извършени са 90 броя измервания, от които 57 нестандартни .

За отчетния период са планирани по здравен контрол и обхванати 5 детски и 5 учебни заведения, в които са извършени измервания на осветление и микроклимат. В детските заведения са извършени 156 измервания на микроклимат, като 6 микроклимата са отчетени като нестандартни. Извършени са 102 измервания на осветление, от които едно нестандартно. В учебните заведения са измерени 60 броя микроклимат и 108 осветление, от които 19 осветления са нестандартни.

Извършени са и 6 броя измервания на шум по постъпили сигнали, от които 3 са отчетени като нестандартни.

Извършени са общо 2109 броя контролни определяния на микроклимат, шум и осветление по постъпили заявки от външни клиенти, от които 1165 броя измервания на осветление, 272 броя измервания на шум и 672 броя на микроклимат.

В обособено звено „Химични агенти и прах” през отчетния период са анализирани 255 броя проби от въздуха на работната среда. 202 са от измерване и анализ на химични агенти и отговарят на изискванията на Наредба 13/30.12.2003 г. Петдесет и три проби са от измерване и анализ на прах. От тях

23 проби превишават граничните стойности и не съответстват на изискванията на Наредба 13/30.12.2003 г.

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО И ФИНАНСОВО СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ

Структура и организация

- Директор на дирекция “АПФСО” 1
- Главен счетоводител 1
- Главен юрисконсулт 1
- Главни специалисти 5
- Старши специалисти 1
- Младши специалист 1
- Изпълнители 5

Дейността на дирекцията се ръководеше от изготвения на база указанията на МЗ план. Дирекция „АПФСО“ подпомагаше осъществяването на правомощията на директора на РЗИ-Шумен, създаваше условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършваше техническите дейности по административното обслужване.

ДЕЙНОСТИ ПО ОСНОВНИТЕ ЗАДАЧИ

АМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИ И НА СЛУЖИТЕЛИ НА РЗИ

1. Организиране и осигуряване на дейността по административно обслужване на физически и юридически лица на принципа „едно гише“ и предприемане действия в съответствие с Административнопроцесуалния кодекс и Наредбата за административното обслужване - създаваше организация и осъществяваше текущ контрол върху точното и ефективното спазване на административните процедури. Общ брой административни услуги за 2014 година – **23 412**, просрочени преписки няма.

Основна цел на административното обслужване на РЗИ - Шумен е подобряване достъпа до административни услуги и повишаване качеството на извършваните услуги. Ясно са разграничени административните звена на „фронт“ и „бек“ офис с цел пресичане на прекия контакт между искащия услугата и служителя, реално работещ върху предоставянето на услугата, предвид ограничаване на възможностите за корупция. Разработените процедури за предоставяните от РЗИ административни услуги с посочване на звената за административно обслужване, сроковете и таксите се актуализират своевременно при настъпили промени в тях. Указан е ясно начина, по който клиентите могат да процедурат, ако не са удовлетворени от дадената административна услуга или искат да направят предложения за подобряване на обслужването. Не са получавани сигнали за корупция в поставената пощенска кутия за сигнали за корупция и в сайта на РЗИ - Шумен.

Преприети бяха и мерки за въвеждане на комплексното административно обслужване.

През 2014 г. са постъпили 8 заявления за предоставяне на служебна информация. О тях 2 са от граждани, 4 от фирма, 1 от журналисти и 1 от неправителствена организация. Исканата информация бе предоставена в срок.

Създадена бе необходимата организация за срочно завеждане и връчване на административно-наказателните преписки, предписания, заповеди, както и за изпращане на наказателните постановления за принудително събиране до НАП в сроковете, утвърдени с ДПК.

Своевременно се изготвяха и изпращаха в МЗ „Справките за движението на АНП и постъпилите плащания по издадени наказателни постановления”. През 2014 г. има лек спад в събираемостта на глобите – от 94 издадени и връчени наказателни постановления, 25 (26,5%) са доброволно платени в РЗИ (срещу 27,5% за 2013 г.).

2. Организиране и извършване на деловодната и куриерската дейност в РЗИ, систематизиране и съхраняване на документи в съответствие с изискванията на Закона за Националния архивен фонд.

3. Изготвяне и актуализиране на длъжностното разписание и поименното разписание на длъжностите – разработваше, съгласуваше и предлагаше за утвърждаване разписанията на длъжностите и поименните разписания.

4. Организиране и участие в разработването, актуализирането и утвърждаването на длъжностните характеристики и процеса на оценяване на служителите в РЗИ.

През м. януари 2015 г. бяха проведени заключителните срещи за оценяване изпълнените на служителите. Оценени бяха 69 служители. От тях 18 получиха оценка „Изпълнението надвишава изискванията”, 50 оценка “Изпълнението напълно отговаря на изискванията” и 1 оценка „Изпълнението отговаря не напълно на изискванията”. Има подадено едно възражения до контролиращ ръководител от служител, който не е съгласен с дадената му оценка. На шест служители не е извършено оценяване поради липса на действително отработени най-малко 6 месеца в периода на оценяване (3 – новоназначени служители). Подписаните и попълнени формуляри за оценка на изпълнението на длъжността се съхраняват в личните досиета на служителите.

5. Звеното по човешки ресурси организираше и отговаряше за създаването, съхраняването и актуализирането на трудовите и служебните досиета на служителите в РЗИ, издаваше и попълваше трудовите и служебни книжки, съхраняваше служебните книжки, трудовите книжки се съхраняват след изрично писмено съгласие от служителя.

6. Организираше цялостния процес и участваше в подготовката и провеждането на конкурси за заемане на длъжности по трудово и по служебно правоотношение, организираше извършването на конкурентен подбор за свободните длъжности; организираше и отговаряше за правилното провеждане на процедурите по назначаване, преназначаване, преместване, заместване, съвместяване и освобождаване от работа на служители; организираше, подготвяше и оформяше всички документи по движението, регистрацията и отчисляването на персонала, нает по трудово и по служебно правоотношение.

През 2014 г. бяха проведени 5 конкурсни процедури за назначаване на държавни служители в РЗИ Шумен (старши експерт в отдел „ЛБПЗ”, дирекция „Обществено здраве”, старши експерт в отдел „ЛИ”, дирекция „Обществено здраве”, главен инспектор в отдел „ПЕК”, дирекция „НЗБ, главен инспектор и младши експерт в дирекция „Медицински дейности”). Конкурсната процедура

за длъжността гл. инспектор в дирекция „НЗБ” бе прекратена поради липса на кандидати, а тази за длъжността ст. експерт в отдел „ЛИ” приключи без класиране.

Управлението на човешките ресурси в РЗИ-Шумен се осъществяваше при спазване разпоредбите на Кодекса на труда, Закона за държавния служител, Закона за администрацията, Устройствения правилник на регионалните здравни инспекции, всички подзаконовни нормативни актове, регламентиращи трудовите и служебните правоотношения.

7. Изразяване на становища за законосъобразността на проектите на актове по Административнопроцесуалния кодекс и на актовете и наказателните постановления по Закона за административните нарушения и наказания. Главният юрисконсулт изготвяше становища по проекти на нормативни актове, за изменение на други нормативни актове, становища по тълкуване и приложението на различни правни норми.

8. Разработване на предложения за решаване на правни проблеми, свързани с дейността на РЗИ. Директорът на дирекция и главният юрисконсулт даваха становища по различни казуси, запознаваха ръководството на инспекцията с новоприети или изменени нормативни актове, които са свързани с дейността на инспекцията.

9. Изготвяне на договорите, по които РЗИ е страна – главен юрисконсулт участваше при съставянето и сключването на договори и задължително даваше мнение по законосъобразността им, като ги парафираше, а при несъгласие излагаше мотивирано мнение.

10. Осъществяване на процесуално представителство пред органите на съдебната власт и Комисията за защита на конкуренцията, Комисията за защита на личните данни и Комисията за защита от дискриминация;

През 2014 г. са обжалвани в съда 9 наказателни постановления – 9,5%, от които 4 са потвърдени, 1 е отменено и 4 са в процес на решаване. Обжалваните постановления са по Закона за здравето.

ФИНАНСОВО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

1. Изготвяне на план за бюджетните средства, необходими за дейността на РЗИ.

2. Осъществяване на финансово-счетоводното обслужване на РЗИ и предприемане действия за своевременно събиране вземанията на РЗИ и тяхното администриране.

Функции, свързани с финансово-счетоводното обслужване на РЗИ-Шумен:

а. Контролна

- извършване на предварителен, текущ и последващ контрол върху бюджетните разходи;

- контролиране на поддържането, опазването, съхраняването и необходимата отчетност на наличната материална база.

б. Организационна

- организиране на счетоводната отчетност на РЗИ;

- организиране на своевременно, вярно и точно отразяване на финансово-счетоводната информация в съответствие с нормативните

изисквания;

- организиране на дейностите по събиране на реализираните приходи от такси и услуги в РЗИ;

- организиране на своевременно събиране вземанията на РЗИ.

в. Информационна

- осигуряване икономическа информация за осъществяване на управленските функции;

- предоставяне на информация на трети лица, съгласно Закона за достъп до обществена информация.

г. Аналитична

- анализиране вземанията и задълженията на РЗИ, събираемостта на глобите и имуществените санкции;

- планиране на бюджетните средства, необходими за цялостната дейност на РЗИ.

Финансирането на РЗИ - Шумен се осъществява от Министерство на здравеопазването чрез месечна актуализация на лимитите по СЕБРА - трансфери (субсидии от МЗ).

Лимитите се определят на основа ЗДБ и реализираните собствени приходи от инспекцията.

При разходването на средствата строго се спазваха приоритетите, определени от МЗ, съгласно Закона за ДБ:

- заплати;
- осигуровки;
- други плащания
- медикаменти и биопродукти;
- консумативи за лабораториите
- горива за транспорт;
- други стопански разходи.

3. Организиране провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки - осигуряване условия за прозрачно провеждане на процедури за обществени поръчки – осигуряване условия за прозрачно провеждане на процедури за обществени поръчки.

СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ

1. Организиране на стопанското и транспортното обслужване в РЗИ Дирекцията поддържаше автомобилния парк на РЗИ в добро техническо състояние, представяше моторните превозни средства пред КАТ на годишни технически прегледи, организираше материално – техническото снабдяване, организираше извършването на основните и текущите ремонти на инспекцията, следеше за поддържането, опазването, съхраняването и необходимата отчетност на наличната материална база. Ежегодно преди отоплителния сезон се извършва профилактика на инсталацията от специализирана фирма.

Не е допуснато възпрепятстване на дейността на специализираната администрация, поради неосигуряване на необходимите ремонтни дейности, материали и консумативи.

2. Организиране и контролиране на дейностите по осигуряване на

пожарна и аварийна безопасност в инспекцията. Организирана бе правилната експлоатация на техническите системи (пожароизвестителната техника), полагани бяха грижи се за изправното състояние на пожарогасителната техника.

3. Организиране и контролиране на дейностите, свързани с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд. Съвместно с обслужващата служба по трудова медицина се извърши оценка на риска на работните места, осигурени бяха лични предпазни средства и работно облекло.

ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

1. Създаване и поддържане на публични регистри и база данни и поддържане интернет страницата на РЗИ в актуално състояние. Главният специалист ПОКС създаваше и поддържаше публичен регистър на обектите с обществено предназначение, внасяше коректно данни в регистъра на дирекция „Обществено здраве“, своевременно актуализираше информацията на електронната страница на РЗИ-Шумен.

В изпълнение на Наредбата за условията и реда за водене на Регистъра на административните структури и на актовете на органите на изпълнителната власт определените служителите своевременно извършваха вписвания на промените в структурата на РЗИ, регулаторните режими и издадените актове.

2. Организиране на работата с електронни документи, предоставянето на административни услуги по електронен път и обмена на електронни документи между административните органи. В края на 2013 година бе разработен модул за електронни услуги към електронната страница на инспекцията и през 2014 г. бяха внедрени 14 броя електронни услуги.

3. Съгласуване и осъществяване на автоматизирания обмен на данни с национални и ведомствени информационни системи и интеграцията в единната комуникационна инфраструктура на администрацията – изпращане на електронно подписани документи на различни административни структури.

4. Организиране, контролиране и отговорност за поддържането, изправността и сигурността на автоматизираната информационна инфраструктура на РЗИ - локални мрежи, комуникационно оборудване, компютърна техника и др. Дирекцията осигуряваше информационните връзки и комуникации на инспекцията, организираше работата с компютърната техника, снабдяваше всички дирекции с необходимите им компютърни консумативи, контролираше икономичното им използване.

КВАЛИФИКАЦИЯ

От планираните 53 курса и индивидуално обучение са осъществени 23 (43,4%). Останалите 30 не са проведени по обективни причини: 3 – отложени; 1 – поради служебни ангажименти и 26 – поради намаления размер на следствата за издръжка. През годината бяха проведени извън планираните 8 семинара, 2 съвещания, 2 работни срещи. Представители на инспекцията взеха участие и в 4 конференции и 2 конгреса.

ПРОГРАМНИ ПРОДУКТИ

През годината се работеше по поддържане на разработените и въведени програмни продукти:

1. Регистър на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите на област Шумен.
2. Регистър на лицата практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.
3. Регистър на съобщенията за смърт.
4. Регистър на детската смъртност.
5. Регистър на болните от диабет и паркинсон.
6. Регистър на лицата, изразили несъгласие за донорство след смъртта.
7. КМЕД +.
8. Регистър на съобщенията за суицидно действие.
9. Регистър на новоиздадените лични здравни книжки.
10. Програма за следене имунизационният статус на новородените деца в областта.
11. Програма за следене движението на биопродуктите за отдел "ПЕК".
12. Софтуерен продукт за отчитане дейността по държавния здравен контрол.
13. Софтуерен продукт за следене и отчитане на заразните заболявания в отдел "ПЕК".
14. Деловодна програма "ДЕЛО ПЛЮС".
15. За спазване сроковете на отговори до МЗ и други институции.
16. Вътрешен контрол на решенията на Дирекционният съвет.
17. Вътрешен контрол за отговори на жалбите.
18. Програма за квалификация на кадрите.

ДИРЕКТОР РЗИ ШУМЕН:.....
(Д-р Пепа Калоянова)